

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA KANUN
EĞİTİMİ DERSİNİN İÇERİK VE YÖNTEMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI
GÖRÜŞLERİ ALINARAK İNCELENMESİ

Mehmet ÇELEBİ

Danışman
Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN

Konya 2021

ÖN SÖZ / TEŞEKKÜR

Tez çalışmam sırasında kıymetli bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yol gösterici ve destek olan değerli danışmanım Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bu çalışmanın tez olarak gelişmesi, ilerlemesi sürecinde içten ve samimi yaklaşımları ile bana rehberlik eden Prof. Dr. Oğuz KARAKAYA, Doç. Dr. Soner ALGI, Dr. Öğr. Üyesi Vahide Bahar ÖNDER ve Öğr. Gör. Murat CAN'a çok teşekkür ederim. Lisans ve Yüksek lisans eğitimim boyunca yardım, bilgi ve tecrübeleri ile bana destek olan bölümümdeki tüm hocalarıma teşekkür ederim. Çalışmalarım boyunca maddi manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan başta Öğr. Gör. Süleyman ÇELEBİ ve Öğr. Gör. Kadir Ersan BİLGİN olmak üzere tüm aileme de sonsuz şükranlarımı sunarım.

Mehmet ÇELEBİ

KONYA- 2021

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ / TEŞEKKÜR	İ
İÇİNDEKİLER	İİ
TABLolar LİSTESİ.....	İV
TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU.....	V
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ.....	VI
SİMGELER VE KISALTMALAR	VII
ÖZET	VIII
ABSTRACT.....	İX
BÖLÜM 1	1
1 GİRİŞ.....	1
1.1.1 Problem Durumu.....	2
1.1.2 Alt Problemler.....	2
1.2 Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Araştırmanın Önemi.....	3
1.4 Sayıtlar.....	3
1.5 Sınırlılıklar	4
1.6 Tanımlar.....	4
BÖLÜM 2.....	5
2 KURAMSAL ÇERÇEVE.....	5
2.1 Müzik.....	5
2.2 Eğitim ve Müzik Eğitimi	5
2.2.1 Genel Müzik Eğitimi.....	7
2.2.2 Özengen Müzik Eğitimi.....	7
2.2.3 Mesleki Müzik Eğitimi	7
2.3 Çalgı Eğitimi.....	7
2.3.1 Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler	8
2.4 Kanun Tarihçesi	8
2.4.1 Kanunun Yapısı ve Özellikleri.....	10
2.5 Türk Müziği ve Kanun Eğitimi.....	13
2.5.1 Kanun Eğitiminde Kullanılan Metotlar	14
2.5.2 Müzik Öğretmenliği Lisans Programındaki Kanun.....	15
2.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	17
BÖLÜM 3.....	21
3 YÖNTEM	21

3.1 Araştırmanın Modeli.....	21
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu	21
3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri	21
3.4 Verilerin Toplanması	22
3.5 Verilerin Çözümlemesi	22
BÖLÜM 4.....	23
4 BULGULAR VE YORUMLAR	23
4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	23
4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	24
4.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	26
4.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	27
4.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	29
4.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	30
4.7 Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	32
4.8 Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	33
4.9 Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	35
4.10 Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	36
4.11 On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	38
BÖLÜM 5.....	40
5 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	40
5.1 Sonuç.....	40
5.1.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	40
5.1.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	40
5.1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	40
5.1.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	41
5.1.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	41
5.1.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	41
5.1.7 Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	42
5.1.8 Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	42
5.1.9 Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	43
5.1.10 Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	43
5.1.11 On birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	43
5.2 Öneriler	44
KAYNAKÇA.....	46
EKLER.....	49
Ek 1. Görüşme Formu.....	49
Ek 2. Müzik Öğretmenliği Programı	49

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Kanun Sazının Akralararı ve Farklı Yazılışları.....	9
Tablo 2 Kanun Sazının Yapısı.....	11
Tablo 3 19. ve 20. Yüzyıllardaki Önemli Kanun Sanatçıları ve Bestekârları	12
Tablo 4 Kanun Metot ve Kaynakları	15
Tablo 5 Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Bireysel Çalgı Eğitimi Kanun Dersi İçeriği	16
Tablo 6 Öğretim Elemanlarının Eğitim Fakültesindeki Kanun Dersinin Süresi Hakkındaki Görüşleri.....	23
Tablo 7 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Kullandıkları Kaynaklar ...	24
Tablo 8 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Egzersiz-Etütlere Yönelik Görüşleri	26
Tablo 9 Öğretim Elemanlarına Göre Eğitim Fakültelerindeki Türk Müziği Derslerinin Kanun Eğitimine Etkisi.....	27
Tablo 10 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Yaşadıkları Sorunlar	29
Tablo 11 Öğretim Elemanlarının Sosyal Faaliyetler Hakkındaki Görüşleri	30
Tablo 12 Öğretim Elemanlarına Göre Konserler veya Etkinlikler Hakkında Görüşleri	32
Tablo 13 Öğretim Elemanlarının Uyguladıkları Makam, Form ve Teknikler ...	33
Tablo 14 Öğretim Elemanlarına Göre Kanun Öğrencilerinin Başarılarını Etkileyen Etmenler	35
Tablo 15 Öğretim Elemanlarının Kanun Dersinin Geliştirilmesine Yönelik Görüşleri	36
Tablo 16 Öğretim Elemanlarının Derslerde Müzik Öğretmenliğinde Kullanılacak İçerikler Hakkındaki Görüşleri	38

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kanun Dersinin İçerik ve Yönteminin Öğretim Elemanı Görüşleri Alınarak İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam **49** sayfalık kısmına ilişkin, 6/07/2021 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%22** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç,
4. Önsöz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

6/07/2021

Mehmet ÇELEBİ

Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynakça listesine eklendiğini beyan ederim.

6/07/2021

Mehmet ÇELEBİ

ŞİMGELER VE KISALTMALAR

ÇOMÜ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
GÜ	Gazi Üniversitesi
TÜ	Trabzon Üniversitesi
MSKÜ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
NEÜ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
A.B.D	Anabilim Dalı

ÖZET

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA KANUN EĞİTİMİ DERSİNİN İÇERİK VE YÖNTEMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ ALINARAK İNCELENMESİ

Mehmet ÇELEBİ

Bu araştırma, eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin içerik ve kullanılan yöntemlerinin incelenmesi, var olan durumun tespit edilerek kanun eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan sorunların ortaya çıkarılması, öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda değerlendirilip öneriler getirilerek, müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun eğitimi dersinin geliştirilmesine katkı sağlanmasını amaçlayan, nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma evrenini, ülkemizde 2020-2021 yılında eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersini uygulayan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Çalışmanın grubunu ise Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında kanun derslerini uygulayan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Konu ile ilgili bilgilere ulaşabilmek için, kaynak taraması “açık uçlu görüşme” tekniği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla uzman görüşleri ile belirlenen 11 alt problemten oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve çalışma grubuna uygulanmıştır. Araştırmada uygulama sonucu elde edilen veriler alt problemlerin başlıkları altında sınıflandırılmış, betimsel analiz yöntemi kullanılarak veriler doğrudan aktarılıp çözümlenmiş ve sonuçlar birebir aktarımlar da yapılarak yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarındaki bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin içerik ve kullanılan yöntemlerinin belirlenmesi hedeflenmiş, karşılaşılan sorunlar ortaya çıkarılarak ilgili alanlardaki kanun eğitimine katkı sağlayacağı düşünülen önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Kanun, Kanun Eğitimi,

ABSTRACT

Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Master Thesis

INVESTIGATION OF THE CONTENT AND METHOD OF THE KANUN EDUCATION LESSON IN THE DEPARTMENTS OF MUSIC EDUCATION OF THE FACULTY OF EDUCATION BY TAKING THE OPINIONS OF THE INSTRUCTORS

Mehmet ÇELEBİ

This research aims to examine the content and methods used in the individual instrument training kanun course conducted in the music education departments of the education faculty, to determine the existing situation and to reveal the problems encountered in the implementation of the kanun education, to evaluate and make suggestions in line with the views of the instructors, and to develop the kanun education course in the music education departments. It is a descriptive study in which qualitative research methods are used. The study population of the research consists of the instructors who apply the individual instrument training kanun course, which is carried out in the music education departments of the education faculties in our country in 2020-2021. The group of the study consists of lecturers who apply kanun lessons in Çanakkale Onsekiz Mart University, Gazi University, Muğla Sıtkı Koçman University, Necmettin Erbakan University, Trabzon University Music Education Departments. In order to obtain information on the subject, the "open-ended interview" technique was used. In order to collect data in the research, a semi-structured interview form consisting of 11 sub-problems determined by expert opinions was prepared and applied to the study group. The data obtained as a result of the application in the research were classified under the headings of the sub-problems, the data were directly transferred and analyzed using the descriptive analysis method, and the results were interpreted by making one-to-one transfers. As a result of the research, it was aimed to determine the content and used methods of the individual instrument training kanun course in the education faculty music education departments, and suggestions were made that are thought to contribute to the kanun education in the related fields by revealing the problems encountered.

Keywords: Music, Kanun, Kanun Education,

BÖLÜM 1

1 GİRİŞ

İnsanlık tarihinde müzik, hayatımızın içinde hep olmuştur ve olmaya da devam etmektedir. Tarih öncesi çağlardan bu yana insanlar, nesnelere özelliklerini tanımak için buldukları cisimleri ses çıkaran bir araç şekline dönüştürmüş ve böylece çalgı müziği ortaya çıkmış, müzik yapmak için kullanılan aletlere de çalgı adı verilmiştir.

“Müzikte perdeli, vürmalı ve nefesli bütün çalgılara müzik aleti denir. Çalgı denilmesi eski bir alışkanlık olduğu gibi, enstrüman imlâsı da bu meslek dilinde yer etmiştir” (Aydoğdu 2004: 13).

Çağlar öncesinden mirasımız olan Türk Müziği, toplumumuzun ve kültürümüzün en önemli parçalarından biridir. Gerek makamsal gerek çalgısal gerek sözel gerekse ritmik yapıları ve ayrıca geçmişten günümüze kadar gelen ve gelişen repertuarı ile özel bir yere sahiptir.

Türk Müziğinin temel eğitimi meşk sistemi ile yürütülmüştür. Meşk temel olarak Osmanlı- Türk Musikisi geleneğine dayanan ve doğulu diğer toplumlarda olduğu gibi zamanımıza kadar ulaşması, yazılı belgelerin mevcudiyetinden ziyade hafıza ile gerçekleşmiş olan bir eğitim sistemidir (Beşiroğlu, 2015).

Zamanla günümüze kadar gelişen çalgılar arasında Türk Müziğinin piyanosu olarak da adlandırılan kanun sazı, kültürümüzde ve müziğimizde geniş kullanım alanı olması sebebi ile büyük bir yere ve öneme sahiptir. Gerek Türk Müziği ses sisteminde gerekse Tampere sistemde kullanıma uygun olan kanun sazının gelecek nesillere taşınması, müziğimizin ve kültürümüzün gelişimini sağlaması açısından da önem arz etmektedir.

Ülkemizde kanun eğitimi çeşitli eğitim kurumlarında devam etmektedir ve eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında da bireysel çalgı eğitimi dersi adı altında yürütülmektedir.

Bir öğretim programının başarıya ulaşması için uygulamanın hem içeriği ve yönteminin nasıl olduğunu belirlemek hem de uygulama sırasında karşılaşılan sorunların tespit edilip gerekli tedbirler alınması gerekmektedir. Uygulayıcılar olan öğretim

elemanlarının görüşleri, düşünceleri ve karşılaştıkları sorunlar bu noktada önem arz etmektedir.

Yapılan akademik araştırmalarda eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi- kanun dersinin içerik ve yönteminin incelenmemiş olması, ilgili fakültelerdeki bireysel çalgı eğitimi- kanun dersinde görev yapan öğretim elemanlarının dersin uygulama sırasında karşılaştıkları sorunları ortaya çıkarılması amacıyla bir çalışma yapılmaya karar verilmiştir.

1.1.1 Problem Durumu

Araştırmanın problem cümlesi “Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen kanun eğitimi içerik ve yöntem bakımından nasıldır ve bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur.

1.1.2 Alt Problemler

1. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin süresi ile ilgili görüşleriniz nelerdir?
2. Kanun eğitimi sürecinde kullanılan kaynaklar nelerdir?
3. Kanun eğitimi sürecinde egzersiz- etüt yapmanın önemi nedir? Etüt aşaması ne kadar devam etmelidir?
4. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen Türk Müziği dersleri, bireysel çalgı eğitimi kanun dersini desteklemek için yeterli midir? Değil ise önerileriniz nelerdir?
5. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersi uygulama sırasında karşılaşılan sorunlar nelerdir? Bu sorunlarla ilgili çözüm önerileriniz nelerdir?
6. Eğitim verdiğiniz ilde öğrencilerinizin kanun eğitimini ve Türk Müziği gelişimini destekleyebilecek sosyal faaliyet nelerdir? Bu faaliyetler kanun öğrencisinin gelişimini nasıl etkiliyor?
7. Kanun konserleri veya etkinlikleri düzenliyor musunuz? Bu konserler veya etkinlikler hangi aralıklarla olmalıdır? Öğrencinin gelişimine etkisi nasıldır?
8. Dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun eğitiminde kullandığınız makam, form ve teknikler nelerdir? İşlediğiniz makam sırası nasıldır?

9. Eğitim fakültelerindeki kanun öğrencilerinin kanun eğitiminde başarılarını etkileyen etmenler nelerdir?

10. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?

11. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinde, müzik öğretmenliğinde kullanılacak içeriklere yer veriyor musunuz? Veriyorsanız nelerdir?

1.2 Araştırmanın Amacı

Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin içerik ve kullanılan yöntemlerinin incelenmesi, var olan durumun tespit edilerek kanun eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan sorunların ortaya çıkarılması, öğretim elemanları görüşleri doğrultusunda değerlendirilip öneriler getirilerek, müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun eğitimi dersinin geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi- kanun dersinin içerik ve kullanılan yöntemlerinin incelenerek var olan durumun tespit edilmesi, kanun eğitiminin uygulanmasında karşılaşılan sorunların öğretim elemanları görüşleri ile ortaya çıkarılmasını sağlayan akademik seviyede bir çalışma olması ve müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun eğitimi dersinin geliştirilmesine katkı sağlanması açısından önem taşımaktadır.

1.4 Sayıtlar

Bu çalışmada;

1. Araştırmaya en uygun araştırma yönteminin kullanıldığı,
2. Araştırmada kullanılan yarı-yapılandırılmış görüşme formuna katılan çalışma grubunun sorulara dürüst ve içtenlikle cevap verdikleri,
3. Araştırmada kullanılan yöntemler ile elde edilen bilgilerin geçerli ve güvenilir olup araştırmayı desteklediği,
4. Araştırmada veri toplamak için kullanılan araç ve tekniklerin, araştırma için gerekli verileri sağlayabilir nitelikte olduğu,
5. Yapılan görüşmelerin sonucunda ortaya çıkan bulguların gerçek durumu yansıttığı temel sayıtlardır.

1.5 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Araştırmacının ulaşabildiği kaynak ve dokümanlar,
2. Araştırmacının lisansüstü çalışmalara ayrılan süre ve sağlayabileceği maddi olanaklar,
3. 2020-2021 eğitim öğretim yılında görev yapan programın uygulayıcısı olan çalışma grubundaki öğretim elemanları ve görüşleri ile sınırlandırılacaktır.

1.6 Tanımlar

Müzik Eğitim Programı: Müzik “eğitim” programı, müzikle ilgili öğrenmeleri veya davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük tüm düzenleme ve etkinlikleri içeren, çok boyutlu ve kapsamlı bir bütündür. (Uçan, 1997:61)

Bireysel Çalgı Eğitimi: Bireysel çalgı eğitimi, temelde bir müzik aletini çalabilme, öğrenebilme, geliştirebilme ve çalgıyı en etkili şekilde kullanabilme vb. amaçları kapsayan eğitim programıdır.

BÖLÜM 2

2 KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırma ile ilgili kuramsal çerçeve ve açıklaması yapılmıştır.

2.1 Müzik

Müzik insanların duygu ve düşüncelerini seslerle ifade etme sanatı olarak tanımlanmaktadır. İnsanlığın başlangıcından günümüze kadar hayatın içinde yer alan ve sürekli gelişerek önemli bir sanat dalı haline gelen müzik, insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmesi ve özelliklerini sergileyebilmesini sağlamıştır.

Say (2006: 19)'a göre müzik, kişinin duygusal ve düşünsel dünyasına hareket getirir. Bireyin kendisini keşfetmesine, duygularını ifade etmesine, düşündürüp uygulandırmasına yol açtığını söylemektedir.

Uçan (1997 :16)'a göre ise müzik sanat olarak, duygu ve düşüncelerimizi, olayları ve olanakları, belli bir amaç ve yöntemle ve belli bir güzellik anlayışıyla birleştirip, uyumlu seslerle estetik bir yapıda sunan bir bütün olarak tanımlar.

Sayan (2003: 10) ise müziği, “İnsan beyinde meydana gelen ve tınlama odasında anlam kazanan, milli ezgilerimizin ses ve ritminin birleşmesi ile bütünleştiği, söz ve yazı ile ifade edemediğimiz birçok duygularımızın, içten dışa duyma yeteneğimizin varlığı oranında anlatma sanatı” olarak tanımlamıştır.

2.2 Eğitim ve Müzik Eğitimi

Eğitim genel olarak bireyde davranış değiştirme sürecidir. İnsanın doğduğu günden ölümüne kadar geçen sürede davranışlarındaki değişimler olarak nitelendirilmektedir.

Eğitim sözlük anlamı ile “Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışından yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine, okul içinde ya da dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye anlamına gelmektedir” (TDK, 2019).

Eğitim insan hayatının her d6nemini kapsadığı gibi ayrıca toplumda beklenen 6zellikleri ve davranışları ve k6lt6rel değerleri kazandırmayı da amaçlamaktadır. Bir toplumun k6lt6r seviyesi eğitim seviyesi ile birbirine bağlantılı olduğu s6ylenbilir.

Eğitim ve 6đretim birbiriyle yakından ilişkilidir. Açıkg6z (2007: 13) “6đretim planlı bir s6reçtir. Başlıca 6zellikleri; 6đretim, 6đrenciyi geliştirmek ve onun bilgi ve beceriler elde etmesine yardımcı olmak amacındadır. 6đretim, 6đrenmenin başlatılması ve s6rd6r6lmesi faaliyetlerini içermektedir” olarak tanımlamıştır.

6zt6rk (2006:108) e g6re, “Eğitimin her dalında olduğu gibi m6zik eğitiminin de amacı kendi toplumuna ve k6lt6r6ne saygı duyan ve sahip çıkan bireyler yetiştirmek olmalıdır”.

Uçan (1997)’a g6re m6zik eğitimi, bir m6ziksel davranış değiştirme veya bir m6ziksel davranış değişikliği oluşturma, bir m6ziksel davranış geliştirme s6reci olarak tanımlamıştır.

Say (2001: 13) m6zik 6đretimini, “Belirli bir amaç doğrultusunda m6ziksel 6đretmeyi planlama, başlatma, kolaylaştırma, y6nlendirme, gerçekleştirme ve denetleme s6reci” olarak tanımlamıştır.

“M6zik eğitimi, bireye kendi yaşantısı vasıtasıyla amaçlı bir şekilde belirli m6ziksel davranışlar kazandırma, bireyin kendi yaşantısı ile birlikte m6ziksel davranışlarını amaçlı olarak değiştirme, d6n6řt6rme, geliştirme ve yetkinleştirme s6recidir” (Uçan, 2006: 68).

“M6zik eğitiminin amacı, m6ziğin evrensel, toplumlar 6st6 dilini genç kuşaklara 6đretirken, m6ziğin ulusal dilini, bu toplumu y6zlerce yıldır bir arada tutan ortak dilini de onlara aktarabilmektedir” (6zt6rk, 2006: 107)

M6zik eğitimi 6 ana t6re ayrılır;

1. Genel M6zik Eğitimi
2. 6zengen M6zik Eğitimi
3. Mesleki M6zik Eğitimi

2.2.1 Genel Müzik Eğitimi

“Toplumda herkesin aldığı veya herkese verilen müzik eğitimidir. Ayrım ve ayrıcalık olmaksızın okul, bölüm, kol-dal, program, iş ve meslek türlerine yöneliktir ve topluma insansa yaşam için gerekli olan ortak genel müzik kültürünü vermeyi ve geliştirmeyi amaçlar. Bu açıdan herkes için gerekli ve zorunludur” (Uçan, 2006: 68).

2.2.2 Özengen Müzik Eğitimi

“Özengenlerin (amatörlerin) aldığı müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi ile yetinmeyip müziğin herhangi bir dalına veya koluna istekli ve alakalı olanlara yönelik olup, kişilere etkin bir müziksel katılım, arzu ve doyum sağlamak ve bunu olduğunca geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar ve etkinliklerde bulundurmaya hedeflemektedir” (Uçan, 2006: 68).

2.2.3 Mesleki Müzik Eğitimi

“Müzik alanındaki belirli meslek veya çalışma dallarının gerekli olduğu müziksel bilgi, beceri, anlayış ve alışkanlıkların kazandırılmasına yönelik olan müzik eğitimidir” (Uçan, 2005: 31-32).

2.3 Çalgı Eğitimi

Genel olarak müzik yapabilmek için kullanılan aletlere çalgı adı verilmektedir. Müzik eğitiminde çalgı eğitimi önemli bir yere ve öneme sahiptir. Çalgı eğitimi temelinde bir çalgıyı çalabilmeyi öğrenebilme, geliştirebilme ve etkili bir şekilde kullanabilme gibi amaçları kapsadığı söylenebilir.

“Müzik eğitiminin vazgeçilmez bir ögesi de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi, bireyi çalgı aracılığıyla geliştirme, yetiştirme, müzik ve çalgı alanında belirli bir amaca yönelik istendik davranışları kazandırabilme eğitimi olduğu denilebilir” (Özçimen, 2012:7).

Özen (2004: 60)’e göre öğrencinin çalgısındaki başarısını etkileyen faktörler arasında çalgı çalmaya istekli olması, çalgısını tanınması ve sevmesi maddeleri yer almaktadır.

Çalgı eğitimi Türkiye’de güzel sanatlar liseleri, üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi bölümleri, müzik öğretmenliği anabilim dalları, konservatuvarlar, müzik dershaneleri, özel dersler vb. kurumlar vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir (Kılıç ve Yazıcı, 2012: 189).

Çalgı eğitiminin amaçları aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

- Eğitimi verilecek çalgıyı öğrenciyeye sevdirebilmek.
- Mesleki müzik eğitimi için öğrenciyi yönlendirmek.
- Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkisini araştırmak.
- Çalguların çalım teknikleri ile ilgili bilgileri aktarmak.
- Çalgı öğretimine yönelik kolaylaştırıcı ve ilerleme sağlayıcı yöntem ve teknikler geliştirmek (Özen, 2004: 57-63).

Üniversitelere bağlı konservatuvar, müzik akademileri ya da Güzel Sanatlar fakültelerinde çalgı eğitiminin genellikle sekiz yarıyıldan oluşan 4 yıllık lisans programları yoluyla verildiği görülmektedir (Şahin ve Duman, 2008).

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin odağını oluşturmaktadır. Dünyada bu konuda çok çeşitli öğretim yöntemler ve bu yöntemlere bağlı olarak öğretim materyalleri geliştirilmiştir. Özellikle çocuklara müzik öğretmeye yönelik yöntemler batı dünyasında 20. Yüzyılda geliştirilmiştir. Bu yöntemler çocuğa müzik öğretirken onda var olan merak duygusuna hitap etmektedirler. Her yöntemin kendisine özgü bir sistemi, bir felsefesi ve açık bir şekilde tanımlanmış amaçları vardır. Bu noktada en temel araç ise çocukları sadece müzik dinleyicisi olmaktan çıkararak onları müzik yaratan ve üreten bireyler haline getirmektir (Gökber, 2020: 22).

2.3.1 Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Müzik her ne kadar evrensel olsa da çalgı eğitimi yöntemlerini incelerken dünyanın çeşitli bölge ve ülkelerinin ön plana çıktığı söylenebilir. Çalgı eğitiminde en yaygın kullanılan yöntemler, Avrupa coğrafyasında sıklıkla ortaya çıkmıştır. Geçen yüzyıldan beri dünyada Avrupa'da sıklıkla geliştirilen ve halen etkili olan başlıca enstrüman eğitim yöntemleri Suzuki, Orff, Kodaly ve Dalcroze yöntemleridir (Ertekin ve Küçükosmanoğlu, 2016).

2.4 Kanun Tarihçesi

Tarih öncesi çağlardan beri çalgılar değiştirilip ve geliştirilip çeşitli toplumlarda kullanıldığı için bir çalgıyı icat edeni sadece tek kişiye bağlamak mümkün olmadığı gibi kanun çalgısının tarihçesi de net olarak bilinmemektedir. Çıkış yeri Asya olan kanun çalgısının tarihçesi hakkında birçok kaynakta farklı düşünceler mevcuttur. Bazı kaynaklarda Türk bilginlerinden Farabi (870-950) tarafından icat edildiği söylenir fakat

bazı kaynaklara göre ise Farabi'nin kanun üzerinde çeşitli değişiklikler yaptığı düşünülmektedir. Antik çağlarda Sümerliler ve Mısırlılar tarafından kullanıldığına dair kaynaklar olsa da Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Ali Şah tarafından icat edildiği yazmaktadır. Mezopotamya'da gelişen “Çeng” çalgısı kanun çalgısının atası olarak da kabul edilir.

Türk Müziğinde önemli bir yeri olan kanun sazının farklı kaynaklarda verilen bilgilere göre tarihi çok eski zamanlara dayanmaktadır ve o zamanlardan günümüze kadar birçok toplumlarda kullanılmış, çalım ve şekil olarak da değişimler göstermiştir. Kökeni Asya kıtasına kadar uzana kanun çalgısının akraba olduğu düşünülen bazı çalgılar vardır. Bunlar farklı yazılış ve okunuşları ile aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1 Kanun Sazının Akrabaları ve Farklı Yazılışları

Çenk	Çeng	
Yatağan	Yatugan	Çetigen
Nüzhe	Nüşhe	
Mugni		
Santur		
Zıther	Cithara	Citara
Psalterion	Psalterium	Psaltery
Kankle	Kantale	

(Sarı, 2012)

Bahaeddin Özel'in Türk Kültürü Tarihine Giriş (1987: 335) kitabında ise kanun çalgısının kuzeyin ıssız bölgelerinde Türkçe konuşan kavimlerin kanuna benzer bir saz yaptığını ve isimlerine de “yatkan, yatuğan, yadağan, çatgan, çadıgan” denildiğini ifade etmiştir. Ayrıca sonradan bu isimlerin tarih içinde “çeng, santur ve kanun” olarak değiştiğini söylemiştir.

Sözer (2005) kanun hakkında, Asya'da bulunup Türkler tarafından geliştirilen çok telli bir çalgı olduğunu, iki dizin üzerine konarak ve iki elin işaret parmaklarına takılan madenden yapılmış mızraplarla çalındığını söylemiştir. Yine Sözer (2005) kanun sazının

klavsenin atası olarak kabul edildiğine ve ses rengi bakımından Avusturalyalıların Zither'ine, Macarların Cymbalum'una benzediğini ifade etmiştir.

Aydoğdu Kanun Metodunda (2014: 25) kanun çalgısının şöyle tanımlamıştır. “Yaklaşık 3,5 oktavlık geniş ses alanı ve çeşitli çalgılar arasında kendine özgü gösterişli ve ahenkli sesiyle yer eden, her türlü duyguyu zengin bir şekilde ifade etmeye uygun kanun, bütün parmakları kullanarak harp, gitar tekniğine yakın tekniklerle çok sesli çalışmalara da en açık bir çalgı olarak Türk Mûsikîsi'nin piyanosu olarak adlandırılabilir”.

Elbette her çalgı gibi kanun çalgısı da değiştirilip ve geliştirilerek günümüze kadar ulaşmıştır. Rauf Yekta (1986: 93) kanun hakkında “Önceden bu çalgıyı icra edenlerin ses perdesini az çok yükseltmek istediklerinde telin üstüne bir parmak darbesinden başka yapabilecekleri bir yöntem yoktu, hem de az hakimiyet olunan bu işin zorluğuna çare bulmak üzere, bundan otuz sene evvel her telin altına iki veya üç madeni parça konulması düşünüldü; bu şekilde kolayca kaldırılıp indirilen bu mandallarla istenilen perdenin tizliği ve pestliği elde edilmektedir. Mandal sisteminin uygulanmasından önceki dönemlerde çeşitli makamların icrâ edilmesi akort şekli değiştirilerek sağlanmaktaydı”.

“Mahmut Rahip Gazimihal ise bu mandal sisteminin, devirin başlarında yarım perdeler için yine İstanbul'da uygulandığını ifade etmiştir” (Aydoğdu, 2014:24).

2.4.1 Kanunun Yapısı ve Özellikleri

Kanun telli ve mızraplı sazlar ailesinden olup, her perdesi üç tellidir. Tercihe göre değişen perde sayılarına göre 24, 25, 26, 27 perdeli olan kanunlar vardır. Eski yıllarda mandalsız olarak kullanılan kanun, 19. Yüzyılın ikinci yarısında mandal takılmaya başlanmış ve bu mandallar da Türkler tarafından bulunmuştur. Ses rengi ve geniş ses alanı olan kanun, özel yüzüklerle ve işaret parmaklarına takılan mızraplarla icra edilir. Telli bir çalgı olan kanun ortalama 78 telden oluşur ve bu teller tek tek akort anahtarı ile akort yapılır. Genellikle ülkemizde PVF veya DUPONT teller tercih edilmektedir.

Müziğimizin mızraplı sazlar içerisinde gür ve parlak sesli olan kanun çalgısının yapısı yamuk şeklindedir. Aydoğdu (2014: 25) kanun metodunda kanunun yapısını şu şekilde tanımlamıştır. “Kanun eğik kenarı uzun bir yamuk şeklindedir. Bu biçimde yapılmasının amacı tellerinin boyunun ayarlanmasındandır. Akort yapmaya yarayan burguların olduğu bu sol tarafa daha sonradan mandallar eklenmiştir. Biçim yönünden

kalınlığı az olan tahta bir kutuya benzer. Teller göğüs üzerine birbirine paralel olarak üçer üçer gerilmiştir. Kanun boyu 95-100 cm. eni 38-40 cm. ve kalınlığı 4-6 cm. arasında sağ tarafı iki dik açılı bir yamuk şeklindedir”.

Halil Karaduman da (2012: 11) kanun metodunda kanunun yapısı ve özellikleri hakkında şu ifadeleri kullanmıştır: “Göğüs tahtası genellikle çınar ağacından, alt tabanı ıhlamur, burgu tahtası yumuşak bir ağaç olan ıhlamurdan, burguları sert ağaçlardan olan abanoz, gül veya şimşirden yapılır. Her tel 3 telden oluşur ve bu perdelerde diyezi bemol ve koma sesleri ayarlayabilen mandallar vardır”.

Kanunun yapısını Ayhan Sarı (2012: 123-130) hazırladığı Türk Müziği Çalgıları kitabında 13 bölümde incelemiştir.

Tablo 2 Kanun Sazının Yapısı

Göğüs (Ses Tablası)
Tını Delikleri
Deri Bölümü
Köprü
Alt Tabla
Yan Kenarlar
Mandal Tahtası
Mandallar
Burgu Tahtası
Burgular
Başşik (Mızgı Tahtası)
Teller
Mızraplar (Çalgıçlar)

Kanun çalgısının yapımında çeşitli ağaçlar kullanılsa da genellikle ladin, çınar gibi ağaçlar tercih edilmektedir. Kanun’un deri kısmında ise hayvan derileri kullanılmaktadır. Aydoğdu (2014: 27) bu derilerin oğlak ve balık derileri olduğunu ayrıca plastik derilerinde kullanıldığını ifade etmiştir.

Kanun eşiği ise kanun sazının en önemli kısımlarından biridir. Ümit Mutlu Kanun Metodunda (1998) kanun eşiği hakkında gürgen veya kelebek ağacından yapıldığını,

eşğin üst kenarını ise tellerin aşınmaması için abanoz ağacından dar bir şeritle kaplandığını ifade etmiştir.

Sesi pestleştirilmesine veya tizleştirilmesi ayrıca süsleme yapılmasına yarayan mandallar ise büyük ustalık gerektiren bölümdür. Mandal tahtası üzerine çakılan bu mandallar bakır ve nikel karışımından dökülme parçalardır. “Mandallar çeşitli alaşımlardan dökülerek veya presle madeni plaklardan kesilerek yapılır. Değişik yükseklikteki mandalların arka yüzüne yazılan numaralar, mandallama sırasında kolaylık sağlar” (Aydoğdu, 2014: 31).

Burgular bölümü ise tellerin akort tutmasını sağlar. Kanun çalgısının her perdesi üç telden oluştuğundan dolayı üçer üçer dizilmiş ve akort hızlı düşmemesi için abanoz, erik gibi sert ağaçlar tercih edilmiştir.

Kanunun telleri hakkında ise Kahyaoğlu (2000), eski zamanlarda tellerin ibrişim ve daha sonraları da hayvan bağırsağından yapıldığını fakat bu tellerin çabuk eskiyip koptuğunu söylemiştir. Günümüzde dayanıklılığı daha fazla olan Avrupa yapımı teller kullanılır.

Sarı (2012: 121-122) 19. Ve 20. Yüzyıllarda kanun çalımında kendine özgü üslupları olan kanun sanatçıları ve bestekârlarını aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3 19. ve 20. Yüzyıllardaki Önemli Kanun Sanatçıları ve Bestekârları

Kanuni Hacı Arif Bey	1862- 1911
Kanuni Mehmet Bey	1859- 1931
Ama Ali Bey	?
Kanuni Nazım Bey	?
Hasan Ferid Alnar	1906- 1978
Serezli Mustafa Bey	?
Kanuni Şemsi Efendi	1980- 1922
Vecihe Daryal	1908- 1970
Kanuni Osman Güvenir	?

2.5 Türk Müziği ve Kanun Eğitimi

“Türk müziği tarih boyunca, Batı müziğinden farklı bir ses sistemi içerisinde, kendi geleneğindeki makam ve usul yapısında gelişmiştir. Orta Asya kökeninden gelen Türklerin, İslam dinini kabul etmeden önce Şaman inancına bağlı oldukları ve bu kökten kaynaklanan vurmali çalgıların etkisindeki askeri müzik geleneğini Osmanlı İmparatorluğu’nun Mehter müziğine aktardıkları bilinir. Geleneksel Türk Müziği, Orta Asya’ya dayalı askeri müzikle birlikte Anadolu’ya gelene dek Türklerin geçtiği coğrafi yörelerden, İslamlık sonrasında İran ve Arap sanatından ve Osmanlı İmparatorluğu’nun yayıldığı alandaki zengin kültür birikiminden etkilenmiştir. Geleneksel Türk Müziği Sanat Müziği ve Halk Müziğini içerir. Sanat müziği, divan edebiyatına bağlı güfteleriyle sarayda ve dinsel çevrelerde yorumlanan müziktir. Halk Müziği ise, halk edebiyatına dayanan, halk arasında çalınıp söylenen ve kendine özgü aksak ölçüleri içeren müziktir. Halk müziği, halk ozanları tarafından yöreden yöreye taşınmış, kuşaktan kuşağa aktarılmıştır” (İlyasoğlu, 1999: 295).

Müzik Osmanlı’da askeri ve dini konularda çoğunlukla kullanıldığı düşünüldüğünde müzik öğretimi de zamanla sistematikleştirilmiş ve çeşitli kurumlar vasıtasıyla verilmeye başlandığı söylenebilir.

Say (1998: 275-294) Cumhuriyet öncesi dönemden başlayıp müzik ile ilgili olan kurumları şöyle sıralamıştır.

- 13. Yüzyıl ve sonrası – Tabılhaneler, Mehterhane, Enderun Okulu, Saray Müzik Okulu
- Sanayi-i Nefise Mektebi
- Sanayi-i Nefise Mektebi’nin Güzel Sanatlar Akademisi’ne dönüştürülmesi (1927)
- Dar-ül Elhan’ın açılışı (1917)
- Dar-ül Elhan’da çoksesli müzik eğitimine geçiş (1924)
- Musiki Muallim Mektebi (1924)
- Ankara Devlet Konservatuvarı (1936)
- Gazi Terbiye Enstitüsü (1937)

Karakaya (2009: 2) “Türk müziğinin, tarihsel süreç içindeki gelişim durumuna bakıldığında; Halk müziğinde, ozanlık ve âşıklık geleneğinden kaynaklanan sebeplerle

solo icraların yoğun olduğu; Sanat müziğinde ise, solo ve toplu icra anlayışının hâkim olduğu dikkati çekmektedir. Bu yapıya ek olarak; önemli bir eğitim – öğretim kurumu olan Darülelhan'ın Türk Müziği bölümünün 1926'da kapatılması ile eğitim – öğretimin kesintiye uğramasının ve bu sürenin (aralıklarla) 1975'e kadar sürmesinin, günümüzde devlet konservatuvarlarında yürütülen eğitim – öğretim faaliyetlerine birtakım yansımalarının olduğu söylenebilir. Ayrıca Türk Müziğinde metodolojik çalışmaların yeterli düzeye ulaşamaması da bu gelişimin sonuçlarından biri olarak görülebilir”.

Türk Müziğinde çalgı eğitimi, öğretim yöntemi olarak ağırlıklı olarak meşk sistemi ile sürdürüldüğünü söyleyebiliriz.

Meşk, Osmanlı/Türk kültürünün dayandığı temel öğretim yöntemidir. Meşkte usta-çırak ilişkisi söz konusudur. Bir hoca etrafına toplanmış öğrenciler notalı veya notasız olarak ama çoğunlukla tekrar, taklit ve ezbere dayalı bir yolla eser öğrenirler (Toksoy, 2006: 5).

20. yy. ortalarına kadar uzanan tarihsel süreçte kanun icrasının bir teknik ve üslup dahilinde öğretimi belirli bir yazılı metoda dayalı olarak gerçekleştirilmemiştir. Türk Makam Müziğinin diğer çalgıları gibi kanunun da öğretiminde meşk adı verilen öğretim yöntemi çok önemli bir yer tutmuştur (Toksoy, 2006: 4).

Ülkemizdeki kanun sazının çok geniş bir yelpaze içerisinde icra edildiği düşünüldüğünde ve bu enstrümanın Cumhuriyet öncesi dönemde de kullanıldığı göz önünde bulundurulduğunda, kanun eğitimine yönelik yapılan çalışmaların sistematik bir şekilde yürütülmediği, süreklilik ve düzen arz etmediği ve bundan dolayı yeterince etkili olamadığı bilinmektedir. Bu sebepten dolayı kanun eğitiminde kullanılan yöntemlerin ortak bir uygulama içerisinde yürütülmesi oldukça önem teşkil etmektedir (Savaş, 2016: 12).

2.5.1 Kanun Eğitiminde Kullanılan Metotlar

Metotlar çalgı eğitiminde önemli bir yeri olduğunu söyleyebiliriz. Günümüzde bir çalgıyı öğrenmeye başlarken en önemli araçlardan biri o çalgının metodunu elde etmek olduğunu, verilen bilgilerin yazılı olarak sürdürülebilirliği yönüyle hem çalgıya özgü tekniklerin bilinmesi ve uygulanması açısından hem de düzenli ve seviyeli olarak belirlenmesi ile sistematik bir araç haline geldikleri söylenebilir.

“Bilimsel açıdan metot, bir işi meydana getiren ya da bir bilim, teknik ve folklor dalında incelemelerde, araştırmalarda bulunurken gidilen yolun saptanması yöntemidir. Sık sık kullanılan metodik terimi ise, rastgele ve karışık olmayan, metotlu bir düzen tertip içinde olan demektir” (Saydam, 1998: 421).

Her çalgının kendine özgü teknikleri olduğu gibi bu teknikleri yansıtan metotlarda zamanla çoğaldığı ve geliştirildiği görülmektedir. Kanunun da kendine özgü teknikleri olduğu gibi günümüze kadar çeşitli kanun metotları yazılmış ve kullanılmıştır. Bugün itibariyle kanun metotları ile ilgili YÖK Tez Merkezinde en son yapılan çalışma olarak Sadettin Karakaş’ın “Türkiye’de Kanun Öğretiminde Kullanılan Yayınlanmış Metot ve Kaynakların Çeşitli Değişkenler Yönünden İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde 12 kanun metot ve kaynakları incelenmiş ve aşağıdaki tablodaki gibi sıralanmıştır.

Tablo 4 Kanun Metot ve Kaynakları

ADI VE YILI	YAZAR ADI
Kanun Metodu/ 2004	Gültekin-Tahir Aydoğdu
Kanun İçin Armoni Uygulamaları/ 2018	Deniz Göktaş
Kanun Metodu/ 2007	Halil Karaduman
Kanun İçin Egzersizler/ 2012	Ömer Özden
Kanun İçin Arpej ve Akor Uygulamaları/ 2012	Ömer Özden
Kanunda Süsleme ve Modern Çalış Teknikleri İçin Alıştırmalar-Etütler/ 2018	Ayşegül Kostak Toksoy
Kanun Metodu/ 1998	Ümit Mutlu
Kanun Öğrenme Metodu/ 1978	Ahmet Lütü Taşçı
Kanun Eğitim ve Egzersizleri/ 2009	Özdemir Hafizoğlu
Kanun Öğrenme Metodu/ 1976	İsmail Şençalar
Kanun Metodu/ 1997	Turhan Tezelli
Kanun Metodu-Yeni Başlayanlar İçin/ 2007	Beste Aydın

2.5.2 Müzik Öğretmenliği Lisans Programındaki Kanun

Kanun eğitimi, mesleki müzik eğitimi veren Türk müziği devlet konservatuvarları, güzel sanatlar fakülteleri, belediye konservatuvarları ve eğitim

fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında ders kapsamında yürütülmektedir. Günümüzde Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında kanun, bireysel çalgı eğitimi dersi adı altında okutulmaktadır. Bireysel çalgı eğitimi (kanun dersi) müzik eğitimi anabilim dalı programında, yedi yarıyılık ve bir kredilik ders olarak yer almaktadır. (Müzik öğretmenliği lisans programı ek 2’de verilmiştir.)

Müzik öğretmenliği lisans programında bireysel çalgı eğitimi kanun dersi yedi yarıyıldan aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5 Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Bireysel Çalgı Eğitimi Kanun Dersi İçeriği

YARIYILI	AÇIKLAMASI
I. Yarıyıl	Kanunda tutuş, oturuş, el-parmak-bilek-dirsek-kol pozisyonları ve açıları, bacakların açısı, sağ el-sol el ayrı ayrı ve birlikte kullanılan etütlerle mızrap vuruşlarının kavratılması, farklı tartım kalıplarında sağ el-sol el kullanımı, tek tel üzerinde etütler, gam, arpej çalışmaları, mandal kullanımına giriş, makamsal etütler.
II. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Rast, Uşşak, Hüseyinî, Muhayyer, Buselik, Hicaz (Hümayûn, Uzzâl, Zirgüleli Hicaz) makamlarını nazari olarak inceleyip bu makamlarda eserler icra etme. Süsleme tekniklerinin öğretimi ve eser içinde kullanımı.
III. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Nevâ, Isfahan, Bayâti, Tâhir, Karcığâr, Acem, Acemaşîran, Kürdî makamlarını nazari olarak inceleyip bu makamlarda eserler icra etme. Bağlı mızrap tekniğinin öğretimi. Deşifre çalışmaları.
IV. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Acemkürdî, Muhayyerkürdî, Ferahfeza, Sultaniyegâh, Şehnaz, Mâhur, Suzinak makamlarını nazari olarak inceleyip bu makamlarda eserler icra etme. tranpozisyon ve deşifre çalışmaları.
V. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Pençgâh, Çargâh, Sabâ, Bestenigâr, Dügâh, Şevkefzâ, Pesendide, Sûzidilârâ makamlarını nazari olarak inceleyip bu makamlarda eserler icra etme. Taksim ve transpoze çalışmaları.
VI. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar, taksim ve transpoze çalışmaları, kanun icrasını geliştirici üst düzey eserlerin icra edilmesi.
VII. Yarıyıl	Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Nikriz, Zâvil, Nihavend, Neveser, Şedaraban, Hicazkâr, Kürdilihicazkâr makamlarını nazari olarak inceleyip bu makamlarda eserler icra etme. Taksim ve transpoze çalışmaları.

Ülkemizde eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında verilen kanun eğitimi dersinin içerik ve kullanılan yöntemlerinin incelenerek var olan durumun tespit edilmesi, kanun eğitiminin uygulamasında karşılaşılan sorunları öğretim elemanı görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılması, değerlendirilip öneriler getirerek kanun eğitimi dersinin sistemli olarak geliştirilmesine katkı sağlanması açısından önem taşımaktadır.

2.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Somakcı (2000) tarafından yapılan “Mesleki Müzik Eğitimi Yapan Üniversitelerde Başlangıç Düzeyi İçin Kanun Öğretim Yöntemine İlişkin Sistemik Bir Yaklaşım” isimli doktora tezinde, mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerdeki kanun öğrenimi için amaçlar belirlenmiş. Bu amaçlar doğrultusunda kanunun tarihsel gelişimi ve yapısal özelliklerini, kanun icrasında kullanılan gereçleri, kanun çalınışı ve akordu, seslerin ve sürelerin kanun öğretimi ve uygulama örnekleriyle sistemik bir yaklaşım oluşturmaya çalışılmıştır.

Toksoy (2006) tarafından yapılan “Kanun Eğitiminde Teknik Çalışma ve Süsleme Elemanlarını İçeren Etütler” isimli sanatta yeterlilik tezinde, kanun eğitiminde uygulanan çalış tekniklerini ve süslemeleri geleneksel ve modern olarak iki başlık altında ele alıp, ilgili alanda etüt çalışmaları konusunda eksiklikler tespit edilmiş ve bu alanda etüt besteleme çalışması yapılmıştır. Etütlerin büyük bir çoğunluğunda Türk Müziği formları ve makamlarından yararlanmış, melodik yapı zengin tutulmaya çalışılıp bu etütlerin küçük konserlerde çalınmaya uygun olmasına çalışılmıştır.

Sonuç olarak, kanun eğitiminde eksikliği bulunan teknik ve melodik etütlerin bestelenmesi ve tezde yer alan etütlerin konservatuarlarda müfredat programlarına eklenebilecek sırada hazırlanıp kanun eğitimine katkı sağlaması amacıyla yapılmıştır.

Aksungur (2010) tarafından yapılan “Kanun Sazının İcrası Öğretim Teknikleri Karşılaştırmalı Kanun Metodu Analizleri ve Kanun Eğitimi Etütleri” isimli yüksek lisans tezinde, hazırlık sınıfından başlayarak lisans 4 seviyesine kadar metodolojik bir veri sistemi oluşturulup, konservatuarların Türk Müziği eğitimi veren bölümlerinin kanun dersleri incelenip bu yeni öğretim tekniğinin geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Küçük ıskalalarla çalışmaları, birinci derece ıskalalarla ve ikinci derece ıskalalarla çalışmaları ana unsur olarak belirlenerek daha sağlıklı bir kanun eğitimi verileceği düşünülmüştür.

Günelçin (2010) tarafından yapılan “Kanun Metotlarının Sağ ve Sol El Teknikleri Açısından İncelenmesi ve Bu Tekniklerin Kanun Eğitimine Yönelik Olarak Örnek Eserler Üzerinde Gösterilmesi” isimli yüksek lisans tezinde, günümüze kadar yazılmış veya yayınlanmış olan bütün kanun metotları sağ ve sol el teknikleri açısından incelenerek, çeşitli icra tekniklerinde farklılıklar gösterilmiştir. Tartım, hız, usûl gibi konularda

etkilenen sağ ve sol el tekniklerini benzerlik ve farklılıkları ile doğru ve anlaşılır biçimde açıklayarak kanun eğitimine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Sonuç olarak, yalnızca notaların süre değerinin dikkate alındığı, koşulsuz olarak sağ el sol el ardı ardına kullanılması ve sağ ve sol el teknikleri ile ilgili farklı konuları dikkate alan icra şekli olarak üç ayrı yaklaşım belirlenmiştir.

Kahyaoğlu (2011) tarafından yapılan “Kanun Sazı Öğretiminde Klasik Türk Müziği Saz Eseri Formlarının İncelenmesi” isimli doktora tezinde, Kanun Sazı Öğretiminde Klasik Türk Müziği Saz Eseri Formlarının Fonksiyonlarının düzeyini tespit etmek amacıyla, 5 adet saz eseri formu ve bu kapsamda analiz edilen 64 eser belirlenmiş ve bu eserlerin hem genel olarak Klasik Türk Müziği Saz Eseri Formlarının kanun sazı öğretiminde oynadığı rol, hem de kanun sazı öğretimi için gerekli olan çalma tekniklerine ne düzeyde etki ettiklerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Sonuç olarak, kanun sazı öğretiminde kullanılan ders materyallerine Klasik Türk Müziği Saz Eseri Formlarından uygun örneklerin yansıtılması gerektiği, incelenen saz eseri formlarının, kanun sazı öğretimi için gerekli olan çalma tekniklerini yoğun bir biçimde yansıttığından dolayı eserlerden daha çok yararlanılması gerektiğini fakat başta çalma teknikleriyle ilgili olarak önemli bir terminoloji probleminin var olduğu yönünde bulgulara ortaya çıkmıştır.

Savaş (2016) tarafından yapılan “Mesleki Müzik Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarlarındaki Kanun Eğitiminin İçerik ve Yöntem Bakımından İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde, mesleki müzik eğitimi veren devlet konservatuvarlarındaki kanun eğitiminin içerik ve yöntem bakımından irdelenmesi, problemlerin saptanması ve var olan problemlere çözüm önerileri getirerek kanun eğitimine katkı sağlanması amaçlanmıştır. İçerik ve yöntemlere yönelik öğretim elemanlarının görüşlerine başvurulmuş ve araştırmadaki kurumların karşılaştırılmalı analizleri yapılmıştır. Yapılan araştırmada öğretim elemanlarının ortak düşünceleri olduğu gibi farklı görüşler de saptanmıştır.

Sonuç olarak, konservatuvarlardaki haftalık ders saatlerinin belirli bir standartta olmadığı, metot kullanımında daha çok öğretim elemanlarının kendi tercihlerini uyguladıkları, başlangıç kanun eğitimine çoğunlukla Çargâh Makamı ile başladığı, öğretim elemanlarının hem fikir oldukları durumun arıza bulunmayan eserleri seçmesi,

kanun eğitimine bolâhenk akort ile başlanıldığı gibi sonuçlar tespit edilmiştir. Kanun metotlarının standartlaşmaya gidilmesi, başlangıç düzeyindeki kanun eğitiminde arıza gerektirmeyen makamların tercih edilmesi, öğrencinin de etüt yazması, enstrümandan nitelikli bir tını elde edebilmesi için mevcut enstrümanın iyi kalitede olması ve üslûp çalışmalarında önemli bir unsur olduğu düşünülmüştür. Ayrıca haftalık (altı-sekiz) ders saatinin uygulanması öğrenci için oldukça fazla olduğu ve bir saatten fazla verilen eğitimin öğrencinin psikolojisini ve performansını kötü yönde etkileyeceği, kanun eğitimine bolâhenk akort ile başlamanın uygun olacağı önerilmiştir.

Doğruöz (2017) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında Yer Alan Bireysel Çalgı Dersi Kapsamında Kanun” isimli makalesinde, müzik öğretmenliği lisans programında, YÖK’ün yayınlamış olduğu müzik eğitimi anabilim dalı ders içerikleri incelenmiş, “Bireysel Çalgı ve Bireysel Çalgı ve Öğretimi” başlıkları altında yer alan çalgılar arasında kanun çalgısının yer almadığı gözlemlenmiştir. Çalışmada, kanunun müzik öğretmenliği programlarında kullanılabilirliği, belirgin icra özellikleri, eğitim fakültelerinde yer alma durumu incelenmiştir. Ayrıca iki üniversitenin ders bilgi paketlerinde açıklanan bireysel çalgı-kanun ve bireysel çalgı ve öğretimi-kanun ders içeriklerinin karşılaştırılması yapılmış ve kanun eğitiminde standardizasyon ile ilgili araştırma yapılmıştır.

Can (2018) tarafından yapılan “Lisans Düzeyinde Kanun Eğitimi Alan Öğrencilerin, Kanun Dersinin İşlenişine İlişkin Görüş ve Önerileri” isimli makalesinde, Konya’da lisans düzeyinde kanun eğitimi alan öğrencilerin, kanun dersine ilişkin görüş ve önerilerini tespit etmek amaçlanmıştır. Konya’da lisans düzeyinde kanun eğitimi alan Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalından 13 öğrenci ve Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Türk Sanat Müziği Anasanat Dalından 7 öğrencinin görüş ve önerilerini tespit etmek için anket kullanılmıştır.

Sonuç olarak, müzik eğitim anabilim dalı öğrencileri haftada 1 saatlik bireysel çalgı dersini çok büyük bir oranda yetersiz bulduğu, kanun öğrencilerinin büyük oranda nitelikli bir kanuna sahip oldukları, kanun derslerinde çok büyük oranda eser analizine ve etütlere yer verildiği görülmüştür. Gelişen teknoloji imkânları sayesinde görsel ve işitsel materyallere ulaşmanın daha kolay hale geldiği öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Küçükosmanoğlu ve Erdoğan'ın (2018), “Kanun Sazı İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tezler ve Makaleler Üzerine Bir Çalışma: İçerik Çalışması” isimli makalelerinde, kanun saızı ile ilgili YÖK Ulusal Tez Merkezinde indekslenen tezlerin ve “Google Akademik” arama motorundan ulaşılabilen makalelerin çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Bu amaçla Türkçe ve kanun alanı ile ilgili olmak üzere 24 tez, 11 adet makale incelenmiş olduğu görülmüştür.

Erdoğan (2019) tarafından yapılan “Konya İlindeki Müzik Öğretmeni Adaylarının Kanun Eğitimi Süresince Kazandıkları Teknik Davranışların İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde, Konya ilindeki müzik öğretmeni adayları kanun öğrencilerinin kanundaki teknik davranış gelişimini belirlemek, kanun öğretim elemanlarının bu süreçte uyguladığı yöntem ve tekniklerin öğrenciler tarafından uygulanıp uygulanmadığını görmek amaçlanmıştır. Ayrıca müzik öğretmenliği bölümlerinde daha nitelikli bir kanun eğitiminin verilebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Sonuç olarak, kanun eğitimi alan lisans 1. 2. 3. Ve 4. sınıf öğrencilerinin kanun çalma teknikleri ile ilgili genel kazanımlarını uygulama düzey ortalamaları iyi olarak belirlenmiştir. Nüans kullanımı orta, fiske tekniği kullanımı ise çok iyi olarak belirlenmiştir.

Avci (2019) tarafından yapılan “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitimi Kanun Dersi Öğretim Programının Uygulanışına Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri” isimli yüksek lisans tezinde, Güzel Sanatlar Liselerindeki kanun dersi öğretim programının uygulanışına yönelik öğretmen ve öğrencilerine anket uygulanarak görüşleri alınmış, incelenerek ortaya çıkan görüşler doğrultusunda öğretim programının geliştirilmesine yönelik görüş ve önerilerle katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Sonuç olarak, Güzel Sanatlar Liselerinde kanun sazının yaygınlaştırılması için öğretmen eksikliği olduğu, ders saatlerinin yetersiz olduğu, maliyeti açısından her okulun kendine ait en az bir adet kanun sazının olması gerektiğini, ders kitaplarının öğretmen görüşleri alınıp tekrar yazılması gerektiğini, kanun sazının ilköğretimden itibaren daha çok tanıtımının yapılması ve öğrencilerden çalışma grubu oluşturularak dinletiler yapıp öğrencinin sahne deneyimini kazanması gerektiği önerilerle belirlenmiştir.

BÖLÜM 3

3 YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araç ve teknikleri, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi hakkında bilgiler verilmiştir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma modelindedir. Nitel araştırmanın bir olguyu bireylerin bakış açısından derinlemesine incelemeyi ve ilgili sosyal yapı ve süreçleri ortaya koymayı hedeflediğini belirtmektedir. Betimsel yöntemler, ilgilenilen ve araştırılmak istenilen problemin mevcut durumunu ortaya koymaya yöneliktir. Bu yöntemlerin ana özelliği, var olan durumu kendi şartları içerisinde ve olduğu gibi çalışmaktır. Betimsel araştırma, çalışılan konunun mevcut durumuna ilişkin hipotezler test etmek için ya da sorulara cevap bulmak için veriler toplamayı gerektirir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma evrenini, ülkemizde 2020-2021 yılında eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersini uygulayan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Çalışmanın grubunu ise ÇOMÜ Müzik Eğitimi A.B.D, GÜ Müzik Eğitimi A.B.D, MSKÜ Müzik Eğitimi A.B.D, NEÜ Müzik Eğitimi A.B.D, TÜ Müzik Eğitimi A.B.D’de kanun derslerini uygulayan öğretim elemanları oluşturmaktadır.

3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmada, konu ile ilgili bilgilere ulaşabilmek için kaynak taraması ve görüşme tekniklerinden olan yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmayı oluşturan problemler için uzman görüşleri alınmış ve açık uçlu yarı-yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda hazırlanan görüşme formu çalışma grubuna uygulanmıştır.

“Yapılandırılmış görüşme daha çok, önceden yapılan ve ne tür sorunların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı biçimde saptayan görüşme planının aynen uygulandığı bir görüşmedir” (Karasar, 2009: 167).

3.4 Verilerin Toplanması

Araştırmayı oluşturan problemler doğrultusunda hazırlanan açık uçlu yarı-yapılandırılmış görüşme formu, gerekli izinler alınıp içinde bulunduğumuz pandemi dönemi dolayısıyla çalışma grubuna e-posta yolu ile gönderilmiş ve yüz yüze online görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazları ile kaydedilerek verilerin sonuçları yazılı olarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.5 Verilerin özmlenmesi

Araştırmada uygulama sonucu elde edinilen veriler alt problemlerin başlıkları altında sınıflandırılmış, betimsel analiz yöntemi kullanılarak veriler doğrudan aktarılıp çözümlenmiş ve sonuçlar birebir aktarımlar da yapılarak yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4 BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırma sorularını cevaplamak amacıyla toplanan verilerin analiz edilmesi sonucunda ulaşılan bulgular tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarına uygulanan görüşme formu ek 1’de verilmiştir.

4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin süresi ile ilgili görüşleriniz nelerdir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 6 Öğretim Elemanlarının Eğitim Fakültesindeki Kanun Dersinin Süresi Hakkındaki Görüşleri

1	Bir soruna yeterli veya yeterli diyebilmemiz için önce koşullara bakmamız gerekiyor. Ben eğitim fakültesindeki öğrencilerin çok fazla ders yükünün olduğunu farkındayım. Bir öğretmenlik programının çok kolay olmadığını düşünüyorum. Haftalık ders saatinin en az 2 saat olmasını isterdim ama bunu istemek öğrencilere haksızlık gibi geliyor çünkü bir öğretmen her şeyi temel düzeyde bilmek zorunda. Tabi ki haftada bir saat yetersiz fakat eğitmen öğrenciyi o bir saatte iyi yönlendirebilirse, öğrencide buna yeterli zamanı ayırırsa bu durumun törele edilebileceğini düşünüyorum.
2	Yeni başlayan bir kanun öğrencisi için bu süreyi yetersiz buluyorum. Güzel sanatlar lisesinden gelen kanun öğrencileri bu saz hakkında daha bilgili ve belli bir seviyeye ulaşmış olarak geldiği için onlarla belli seviyelere gelip belli repertuarlar geçmek daha kolay oluyor. Sıfırdan başlayanlar için bu süre başlangıç aşaması için daha uzun ve yetersiz oluyor. Öneri olarak konservatuvarlarda bu süre daha fazla, en azından eğitim fakültelerinde haftada 2 saate çıkarılmasını isterim.
3	Tüm enstrümanlar için eğitim haftada en az iki saat farklı günlerde olmalıdır. Haftanın ilk dersinde konu- ödev daha sonra ki derste ödev incelemesi olmalı ve öğrencinin öğrenme süresi kısaltılmalıdır.
4	YÖK programı uygulanmakta olup haftada 1 saat şeklinde 8 yarıyıl çalgı eğitimi verilmektedir. Bu kısıtlı sürede verilen çalgı eğitimiyle konservatuvar düzeyinde icracılar yetişmemektedir.
5	Haftalık 1 saat ders yeterli değildir. Her öğrenci için en az 2 saat ders olması ve ayrı günlerde yapılması daha iyi olacaktır.

Tablo 6 da, öğretim elemanlarının eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin süresi hakkındaki görüşleri yer almaktadır. Tabloya göre bütün öğretim elemanları bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin haftalık bir saatlik süresinin yetersiz olduğunda hemfikir oldukları görülmektedir.

Genel olarak öğretim elemanlarının bu sürenin en az iki saat olması konusunda aynı görüşte olup ayrıca iki öğretim elemanı da bu iki saatin haftada iki ayrı günde yapılmasını önermişlerdir. Diğer bir öğretim elemanı ise yine sürenin yetersiz olduğunu belirtmiş fakat öğrencilerin ders yükünün fazla olduğunu bu durumda dersi uygulayan eğitmenin öğrenciyi doğru yönlendirebilirse ve öğrencinin de enstrümanına yeterli çalışma zamanı ayırabilirse bu durumun törele edilebilir olduğunu söylemiştir.

Kanun eğitiminde öğrencinin sazında gelişimi için eğitmeni ile daha fazla zaman geçirmesi, onu görmesi ve taklit ederek öğrenimini kolaylaştırması düşünüldüğünde, bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde eğitmeni ile geçireceği süre çok önemli olup öğrencinin eğitimini gerçekleştirebilmesine ve kendini geliştirebilmesine imkân ve olanak sağlamaktadır. Dersin en az iki saate çıkarılarak haftada iki farklı güne bölünüp ilk dersin ödev, konu ikinci dersin ise ödev incelenmesi yapılarak öğrencinin doğru veya yanlış yaptıklarını daha iyi analiz edebilme hem öğretim elemanı hem de öğrenci için gerekli olup dersin daha sistemli ve nitelikli hale getirilebileceği söylenebilir. Ayrıca öğretim elemanları öğrenciye ders saatinden hariç olarak kanuna çalışabileceği uygun bir program hazırlayarak öğrencinin gelişimini hızlandırabilir ve ders süresinin yetersizliğini törele edilebilir.

4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Kanun eğitimi sürecinde hangi kaynakları kullanıyorsunuz?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 7 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Kullandıkları Kaynaklar

1	Alandaki ilk kanun metodundan bugün ki kanun metotlarına kadarki süreçte hepsinin değerli olduğunu hepsinin bu alana ışık tuttuğunu düşünüyorum. Bütün kanun metotlarına sahibim ve hepsini kullanmaya çalışıyorum. Metotların hepsi başlangıç seviyesine uygun olarak yazılmış. Ancak ileri seviyede bir eksiklik olduğunu fakat bunların metotlar üzerinden değil de alanda bir eksiklik olduğunu düşünüyorum. Günümüzde artık kitaplardan ziyade makaleler ve tezlerde var. İleri seviyede Göksel Baktagir’in ve Ayşegül Toksoy’un tezlerini kullanıyorum ve bunları alana büyük bir hizmet olarak görüyorum. Onun dışında kendi mızrap çalışmalarımı da ekliyorum.
----------	--

2	Başlangıç olarak Halil Karaduman, Özdemir Hafizoğlu kanun metotlarını kullanıyorum. Ayrıca kendi yazmış olduğum etütleri kullanıyorum. Öğrencilerimin ilgi alanlarına göre eserler çalıştırıyorum. Göksel Baktagir'in eserlerini çalışıyoruz.
3	“Kanun Eğitimi ve Egzersizleri” adlı kitap ve TRT kaynakları. Kaynakları destekleyen yan kaynaklar mutlaka kullanılmalı. Bunun için interaktif ortamın yeterli olabileceğini düşünüyorum. Var olan tüm sazendeler dinlenmeli ve önce taklit edilmeli, daha sonra her sazende kendi tavrını bulabilmelidir.
4	Halil Karaduman Kanun Metodu, Tahir Aydoğdu Kanun Metodu, Göksel Baktagir eserleri.
5	Tahir Aydoğdu'nun Kanun metodunu kullanıyorum. Diğer metotlar da kullanılabilir. Ancak parmak egzersizlerine uzun süre devam etmek öğrencilerde sıkıcılığa yol açtığı için dikkatli olmakta fayda var.

Tablo 7 de öğretim elemanlarının kanun eğitiminde kullandıkları kaynaklar ve öğretim yöntemlerini göstermektedir. Buna göre, Tablo 6 incelendiğinde başlangıç kanun eğitimi metotlarından Tahir Aydoğdu, Halil Karaduman, Özdemir Hafizoğlu isimlerinin hazırladıkları kanun metotlarını kullandıkları ayrıca üç öğretim elemanının Göksel Baktagir eserlerini diğer bir öğretim elemanı da TRT kaynaklarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Diğer üç öğretim elemanının ilave olarak kendi hazırlamış olduğu etütleri kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Bir öğretim elemanı ise alandaki bütün kanun metotlarına sahip olduğunu ve hepsinden faydalanmaya çalıştığını vurgulamıştır. Fakat kullanılacak metotların hepsinin başlangıç seviyesine uygun olduğunu, orta ve ileri seviye olarak metotların olmadığını ve bunun da alanda bir sorun oluşturduğunu dile getirmiştir.

Her çalgının kendine özgü teknikleri olduğu gibi bu teknikleri yansıtan metotlarda zamanla çoğaldığı ve geliştirildiği görülmektedir. Kanunun da kendine özgü teknikleri olduğu gibi günümüze kadar çeşitli kanun metotları yazılmış ve kullanılmıştır. Tabloya bakıldığında öğretim elemanlarının benzer yöntemler kullandıkları gibi farklı metotlar, kaynak ve tekniklerde kullandıkları göze çarpmaktadır. Her eğitmenin kendine özgü öğretim yöntemi olduğu söylenebilir. Öğrenci başlangıç seviyesinden sonra kullanabileceği orta ve ileri seviye metotların olmayışı öğrenciyi farklı yönlerde itebileceği ve öğrencinin kanunda gelişimini etkileyebileceği çok önemli bir unsur olabilir. Kanun öğrencilerinin alanında daha doğru ve sistemli bir şekilde öğrenimini sürdürebilmesi için alanda daha çok materyalin olması, bu materyallerin başlangıç, orta ve ileri seviye olarak

belli oranlarda standartlaştırmalar yapılarak bu yönde daha çok çalışma ve araştırmalar yapılması gerektiği söylenebilir.

4.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Kanun eğitimi sürecinde egzersiz-etüt yapmanın önemi nedir? Etüt aşaması ne kadar devam etmelidir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 8 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Egzersiz-Etütlerle Yönelik Görüşleri

1	Egzersiz ve etüt aşaması bitecek bir şey değildir. Günümüzde birçok icra teknikleri var ve çıkmaya da devam etmektedir. Ben öğrencilerime son sınıfa kadar egzersiz ve etüt veriyorum. 1. Sınıfın ilk dönemini çoğunlukla egzersiz aşaması olarak uyguluyorum fakat sadece çalım teknikleri değil, kanunun teknik süsleme elemanlarını da etütlerin içine yedirerek ilk eserle beraber öğrenci tremolo, arpej, fiske, oktav gibi teknikleri uygulamaya başlamasını sağlıyorum.
2	Bence çok önemlidir. Öğrencilerime 4 sene boyunca etüt çalıştırıyorum. Kanunda güzel ton yakalayabilmesi için, süslemeleri doğru yapabilmesi için, kanun üzerinde hakimiyeti arttırmak için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Belli bir süresi olmadığını, öğrencilerin kendini daha çok geliştirebilmesi için etütlerin çok önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum.
3	Etüt vazgeçilmezdir. Saza hakimiyet alıştırmalar ve etütlerden geçer. Ama mutlaka saz her ele alındığında doyanaya kadar etüt çalışılmalıdır. Daha sonra zevk eğitimi dediğimiz doğaçlama yapılmalı-ki, her doğaçlama, her şarkı, her türkü farklı bir tekniktir.
4	Önemi büyüktür, yeteneği, algıyı geliştirir, dört yıl boyunca seviyeye göre etüt çalışılmalıdır, yeni etütlerin yazılması için öğrenci teşvik edilmelidir.
5	Egzersizler esasen kanun çalımının en önemli kısmını oluşturmasına rağmen öğrencilerin en çok sıkıldığı kısımdır. Parmakların belli bir hıza ulaşması, değişik pozisyonların ele oturtulması ve atlamalı seslerin rahat kullanımı ve tuşenin ayarlanması için çok faydalıdır. Dolayısıyla egzersiz ve etütler, çalınan eserlerin aralarına (eser içine değil) yerleştirilebilir.

Tablo 8 de, öğretim elemanlarının kanun eğitiminde egzersiz-etüt hakkındaki görüşleri belirtilmiştir. Öğretim elemanlarının görüşlerine göre kanun eğitiminde etüt-egzersiz yapmanın çok önemli bir yeri olduğu ve bir çalgıyı öğrenirken en vazgeçilmez bir bölümü olduğunu vurgulamışlardır. Genel olarak etüt-egzersiz yapmanın belli bir aşaması olmadığını ve öğrencilerine başlangıçtan itibaren dört sene boyunca etüt verdikleri belirtilmiştir.

Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda etüt yapmanın öğrencilerin sazına hâkimiyetin artırılması, yeteneğinin, algısını geliştirilmesi gibi konularda fayda sağladığı ve müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun öğrencilerinin gelişiminde çok önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Ayrıca eğitim sürecinde kullanılan etütler gibi, kanun öğrencisinin de etütler yazıp geliştirmesini teşvik ederek öğrencinin gelişim sürecine katkı sağlanması amaçlanabilir.

Müzik Öğretmenliği lisans programında bireysel çalgı eğitimi-kanun dersi için birinci yarıyılında sağ el-sol el ayrı ayrı ve birlikte kullanılan etütlerle mızrap vuruşlarının kavratılması, farklı tartım kalıplarında sağ el-sol el kullanımı, tek tel üzerinde etütler, gam, arpej çalışmaları, mandal kullanımına giriş, makamsal etütler yapılması belirtilmiştir ve kanuna başlangıçtan itibaren etüt-egzersiz yapmanın önemi ve gerekliliği vurguladığı görülmektedir.

4.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen Türk Müziği dersleri, sizce bireysel çalgı eğitimi-kanun dersini desteklemek için yeterli midir? Değil ise önerileriniz nelerdir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 9 Öğretim Elemanlarına Göre Eğitim Fakültelerindeki Türk Müziği Derslerinin Kanun Eğitimine Etkisi

1	Yeni müfredatta Türk Müziği dersleri çoğaltıldı. Dersler seçmeli olarak veriliyor ve derslere göre öğrenciler artık usuller, peşrev, saz semaisi, sırto, sözlü ve sözsüz tüm formları öğreniyorlar. Öğrencilerime bu dersleri seçmelerini öneriyorum. 3. Sınıfta Türk sanat müziği teori ve uygulaması dersi var. Bu dersin biraz geç olduğunu 2. Sınıf düzeyine getirilmesini gerektiğini düşünüyorum. Çünkü etütlerden sonra makamsal eserlere geçtiğimizde bir yandan da bu derste makamları öğrenmelerini isterdim. Son sınıfta koro dersinde de repertuarlarını geliştirebiliyorlar. Kısaca derslerin yeterli olduğunu fakat sınıf olarak biraz geç başladığını düşünüyorum.
2	Müzik eğitimi bölümleri için çok yeterli görmüyorum. Önceden Türk Müziği İşitme dersi vardı. Bence bu dersinde müfredata eklenmesi gerektiğini ve kanun dersinin geliştirilmesi için de çok faydalı olacağını düşünüyorum. Öğrencilerimle makamsal eserler geçerken ayrıca bu Türk Müziği derslerinde de makamları daha detaylı görebilse daha rahat ve daha verimli dersler elde edebileceğimizi düşünüyorum.

3	Tabi ki yeterli değil. Türk müziği dersleri sadece tarihi anlatmak ve repertuar çalışmaları dışına çıkmıyor. Haftada iki saat Türk Müziği teori dersi de zamansızlıktan hedefine ulaşamıyor. Öneri: Haftada en az iki gün ve dört saat ikinci sınıftan itibaren “Türk Müziği Toplu Çalma” dersi konmalıdır. İlgili sazları bir araya getirmek ve birlikte seslendirebilmek adına öğrencinin gelişimi ve hayata hazırlanması gerekli görülmelidir. Ve bu derste başarı gösteren öğrencilerin sosyal gelişimlerini sağlamak için mutlaka sivil dinleyiciler karşısında sahneye çıkarılmaları, gelişim gösteremeyen diğer öğrencilerin de mutlaka okul içi amfilerinde veya varsa salonlarında sazlarını kullanmaları ve kendilerini temsil etmeleri sağlanmalıdır. Özellikle tüm sazlar için Final sınavı tüm öğretim elemanlarının gözetiminde olmalı ve öğrenciler tek tek, branşı olsun veya olmasın tüm hocalar tarafından dinlenmelidirler.
4	YÖK programına göre TSM Teori ve İşıtme Eğitimi dersi 1 yıldır. Buna ek olarak TSM koro dersi de 1 yıl verilmektedir. Bu dersler müfredattaki Batı müziği ağırlığının yanında ezilmektedir. Yetersizdir. Her iki dersin de iki yıl verilmesi, sonrasında seçmeli dersler ile öğrenciye daha fazlasının verilmesi için imkân sağlanması gerekmektedir.
5	Türk Müziği Teori ve Uygulama dersleri 5. ve 6. yarıyıllarda, haftalık 3 saat süreye sahip bir derstir. İki dönem boyunca devam eden bu derste ancak ve ancak basit makamlar ve birkaç şed, birkaç da mürekkep makama yer verilebiliyor. Çalgı öğrencisi 1. yarıyıldan itibaren başladığı için henüz makamlar hakkında bilgisi olmadan çalmaya başlıyor.

Tablo 9 da, eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarındaki Türk müziği derslerinin kanun dersine etkisi ile ilgili görüşleri yer almaktadır. Genel olarak öğretim elemanları dört sene boyunca Türk müziği derslerinin yetersiz olduğunu, kanun öğrencilerinin makamlar hakkında bilgisi olmadan makamsal eserlere geçilmesi ve bu durumun kanun eğitimine olumsuz yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Bir saatlik derste belli başlı basit, şed ve mürekkep makamlara yer verildiği ve bu konulara dersin süresinden dolayı fazla yer ayrılmadığını belirtilmişlerdir. Ayrıca iki öğretim elemanı Türk müziği işitme dersi, Türk müziği toplu çalma dersleri gibi dersler müfredata eklenerek kanun eğitiminin bu derslerle desteklenmesi gerektiğini önermişlerdir. Diğer bir öğretim elemanı ise bu dersleri yeterli görüp bu derslerin alt sınıflara indirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Öğretim elemanları öğrencilerle makamsal eserlere geçildiğinde o makama ait bilgileri bir saatlik derse sığdıramadıklarını ve bunun için ayrıca bir ders müfredata eklenerek bireysel çalgı eğitimi kanun dersi ile paralel olarak yürütülmesi müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun eğitiminin işleyişine katkı sağlayacağı söylenebilir. Kanun

öğrencisi makamları tanıyarak derse geldiğinde hem öğrenci için daha hızlı ve anlaşılabilir bir ders olacağı hem de öğretim elemanı açısından dersin işleyişi kolaylaştırılıp daha etkili bir eğitim sağlanacağı söylenebilir.

Müzik Öğretmenliği Lisans Programında bireysel çalgı eğitimi-kanun dersi için ikinci yarıyıldan itibaren belirlenen makamların nazari olarak incelenmesi ve bu makamlardan eserler icra edilmesi yazmaktadır. Bu durumda öğretim elemanlarının lisans programının belirlediklerine, dersin süresinden ve ayrıca Türk müziği derslerinin yetersizliğinden dolayı doğru bir şekilde uygulayamadıkları görülmüştür.

4.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersi uygulama sırasında karşılaşılan sorunlar sizce nelerdir? Bu sorunlarla ilgili çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 10 Öğretim Elemanlarının Kanun Eğitiminde Yaşadıkları Sorunlar

1	Öğrencilerim de Türk Müziği davranış şekli oluşturmada ciddi zorluklar yaşıyorum. Türk Müziğinin bir duygusu ve tavrı vardır. Öğrencilerin notayı olduğu gibi çaldığını görüyorum bunu değiştirmeye çalışıyorum. Daha çok dinlemeleri gerektiğini öneriyorum. Her sınıftan bir öğrencim var ve bundan dolayı hepsi ile özel olarak ilgilenebiliyorum. Kanun maddi olarak pahalı bir enstrüman olduğu için bir sorun olduğunu düşünüyorum. Fakat okulumuzun iki adet kanunu var ve bunları öğrencilerime zimetliyorum. Bu sorununda okulumuzun kendine ait kanunları olması ile artık sorun teşkil etmediğini düşünüyorum.
2	Başlangıç aşamasında akort sorunumuz oluyor. Kanunu nasıl tutması gerektiğini nasıl koruması ve bakması gerektiğini anlatıyorum. Mandallar için içine girdiğinde bazı sorunlar yaşıyoruz. Tek el çalmaya başlıyor. Bunu kromatik egzersizlerle ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Tabi ki öğrencinin isteği de bu aşamada önemli görüyorum. Her öğrencinin farklı yaşadığı sorunlar var. Bu sorunları öğretmenin belirleyip o soruna yönelik çözümler üretmesi gerektiğini ve bu aşamada da öğretmenlere fazlasıyla iş düştüğünü düşünüyorum. Kanun sazının maliyeti de sorun yaratıyor. Bunun için bölümümüzün iki adet kanunu var bu şekilde bu sorunu ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Fakat daha bakımlı ve daha iyi sazlar olması hem öğrencinin gelişimi hem de dersin işleyişi için önemli görüyorum. Materyal sorunu olduğunu düşünüyorum. Tabi ki günümüzde notaya rahatça ulaşabiliyoruz. Fakat notaların doğruluğu konusunda sorunumuz var. Bir eserin çok farklı nota yazımları var ve hangisinin en doğru ve orijinal hali olduğunu bulmakta zorlanıyoruz. Bunun bir devlet politikası olarak yürütülmesini ve notaların orijinal halinin tek el olarak bulunması gerektiğini düşünüyorum.

3	Kanunların çok pahalı olması öğrenciler için büyük problem olmaktadır. Bu nedenle okulun birkaç tane kendi kanunu olmalı ve öğrenciye ilk yıl zimmetlenmelidir. Anabilim dalının bu konuda çok duyarlı olması ve gerekli hizmet birimlerini harekete geçirmesi gerekmektedir. Ders yapılacak sağlıklı bir ortam mutlaka hazırlanmalıdır.
4	Yükseköğretim düzeyinde kanunla ilgili eğitim materyallerinin bulunmaması.
5	Eğer okulun demirbaşına ait kanun yoksa, öğrencilerin enstrüman satın alma sürelerinin uzaması sorun yaratabilir. Bu yüzden diğer enstrümanlarla birlikte okulun demirbaşına kayıtlı kanunların da yeteri adette olması gerekir. Ders saatlerinin artırılması gereklidir.

Tablo 10 da, öğretim elemanlarının kanun eğitiminde yaşadıkları sorunlar ile ilgili görüşleri yer almaktadır. Buna göre Tablo 10'a bakıldığında ortak düşünce kanun sazının maliyetinin çok yüksek olması ve bu durumun ders ve öğrenciler için bir sorun oluşturduğu göze çarpmaktadır. Öğretim elemanları bu duruma çözüm olarak üniversitenin kendine ait kanunu olması gerektiğini ve bu kanunların öğrencilerin kullanımına sunulması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Tabloya bakıldığında öğretim elemanları kanun eğitiminde yaşadıkları sorunlar ile ilgili olarak öğrencilerde akort sorunu, Türk Müziği tavrı oluşturma, mandalları kullanma, öğrencinin iyi bir saza sahip olması, ders saatlerinin artırılması, öğrencinin sazına çalışabileceği sağlıklı bir ortam yaratmak ve iki öğretim elemanın dile getirdiği alanda materyal yetersizliği sorunları belirlenmiştir.

4.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim verdiğiniz ilde öğrencilerinizin kanun eğitimini ve Türk Müziği gelişimini destekleyebilecek yeterince sosyal faaliyet düzenleniyor mu? Bu faaliyetler kanun öğrencisinin gelişimini sizce nasıl etkiliyor?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 11 Öğretim Elemanlarının Sosyal Faaliyetler Hakkındaki Görüşleri

1	Çoğu ilde Musiki dernekleri mevcuttur. Öğrencilerime bu dernekleri çok öneriyorum. Okulda öğrenilen bilgileri böyle yerlerde uygulayarak daha sağlam ve daha kolay öğrenebildiklerini düşünüyorum. Uygulama alanı açısından çok önemli yerler olduğunu düşünüyorum.
----------	---

2	Türk Sanat Müziği Dernekleri, Kültür Bakanlığının koroları var. Ayrıca konservatuvarların, güzel sanatlar liselerinin ve bizim eğitim fakültesinin yaptığı etkinlikler var. Belli bir seviyeye gelmiş öğrencilerime derneklere veya korolara katılmalarını öneriyorum. Toplu icra etmeyi öğrenmesi, akort yapmayı ve belli bir disiplin sağlaması için önemli olduğunu düşünüyorum.
3	Bulduğum ilde öğrencilerin gelişimini destekleyen faaliyetler yeterince fazla. Fakat yukarıda belirttiğim bazı sıkıntılardan öğrenci kendini yeterli görmediği için bu gibi faaliyet alanlarına da girmek istemiyor. Bu durumda eğitici hocanın öğrencileriyle iş birliği yapıp bu gibi sosyal alanlara da yönlendirmesi gereklidir. Zira özellikle Kanun ve benzeri Türk Müziği sazlarının üniversitesi Türk Müziği Dernekleridir. Haftada sadece bir saat olan Kanun dersinde öğrencinin en azından transpozisyon olayını çözmesi dahi çok güç.
4	Gerek üniversite gerekse şehirdeki imkanlarla Türk müziği toplulukları yeteri kadar bulunmaktadır.
5	Bulduğum ilde bazı amatör korolar bulunuyor. Ancak pandemi şartlarından dolayı hepsi de faaliyetlerine ara vermiş durumdadır. Dolayısıyla bu soruya verebileceğim cevap şu an için gerçeği yansıtabilecek nitelikte olmaz.

Tablo 11 de, öğretim elemanlarının eğitim verdikleri şehirdeki sosyal faaliyetler ve bu faaliyetlerin kanun eğitimine etkisi hakkındaki görüşleri belirtilmiştir. Tabloya göre bütün öğretim elemanlarının eğitim verdikleri ilde Türk Müziği derneklerinin faaliyet gösterdikleri ve yeterli olduklarını ifade etmişlerdir. Buna göre iki öğretim elemanı kanun öğrencilerine bu faaliyetleri önerdikleri, bir öğretim görevlisinin belli bir seviyeye gelmiş öğrencilerine önerdiği, diğer bir öğretim elemanı bu konuda görüş belirtmemiş, diğer bir öğretim elemanı ise günümüz pandemi şartlarından dolayı görüş belirtmediği görülmüştür.

Üç öğretim elemanına göre bu faaliyetlerin eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun dersi öğrencileri için toplu icrayı öğrenmesi, akort yapmayı öğrenmesi, transpozisyon olayını çözmesi, öğrencilerin derste öğrendiği bilgileri uygulayarak daha sağlam ve daha kolay öğrendikleri yerler olduklarını vurgulamışlardır.

Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarının yürütülen kanun dersinin öğretim elemanlarına göre sürelerinin yetersiz olması, Türk müziği derslerinin yetersiz olması, Türk müziği tavrı oluşturma, akort yapma gibi sorunlar kanun öğrencilerini bu sosyal faaliyetlere yönlendirerek törele edilebilir olduğu söylenebilir. Öğrencinin cesaretlendirilmesi, farklı sazlar ile tanışarak toplu icra ile sazını geliştirebilmesi ve belli çevreler ve bilgiler edinmesi, sürekli akort yaparak akort disiplini oluşması, makamlar

hakkında daha kapsamlı bilgiler edinmesi, Türk müziği hakkında daha farklı deneyimler ile bilgiler edinerek bir Türk müziği tavrı geliştirebilmesi için Türk Müziği derneklerinin önemli ve gerekli olduğu söylenebilir.

4.7 Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Kanun konserleri veya etkinlikleri düzenliyorsunuz? Bu konserler veya etkinlikler hangi aralıklar olmalıdır? Öğrencinin gelişimini sizce nasıl etkiliyor?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 12 Öğretim Elemanlarına Göre Konserler veya Etkinlikler Hakkında Görüşleri

1	Okulumuz olarak her dönem sonu konserler düzenleriz. Bu konserlerde yer alacak öğrencilerimizi belirlemek için bir yarışma düzenleriz. Toplu konserler yapıyoruz. 4-5 kanun ile dinletilerimiz oluyor. Belli bir seviyeye gelmiş ve mezun olacak öğrencilerime final resitali yaptırırım. Öğrencinin heyecanını atmasında ve gelişiminde büyük etkisi olduğunu düşünüyorum.
2	2018 yılında 12 öğrencim, 1 araştırma görevlisi ve ben kanun orkestrası kurarak bir konser düzenledik. Ayrıca okulumuza Göksel Baktagir ve Turgut Özüfler’i getirdik ve bu kanun sanatçıları ile öğrencilerimi buluşturarak MasterClass eğitimi yapma fırsatımız oldu. Bu faaliyetler hem öğrencileri teşvik etmek, sazına karşı ilgisinin artırmak hem de kanun sanatçıları ile tanışıp onları örnek almaları ve fikirlerinden ders çıkarmaları açısından çok önemli olmuştur.
3	Maalesef düzenleyemiyorum. Yukarıda bahsettiğim final sınavları bunun için yeterli olacaktır. Her öğrenci sınıf seviyesine göre eserini hazırlayıp mevcut tüm hocalar karşısında sınavı verdiği an en büyük konserini de vermiş olacaktır. Ayrıca kuiz (Quiz) sınavları da ilgili branş hocaları tarafından yapıldığında yılda 4 konserle öğrenci kendini hayata da hazır hissedecektir.
4	Son üç yılda hiç kanun öğrencim olmadığı için böyle bir konser düzenleyemedim.
5	Ben kanun dersleri vermeye başlayalı henüz 4 dönem oldu. Maalesef ki bunun son 3 dönemi pandemi nedeniyle derslerimiz bile yüz yüze yapılamıyor.

Tablo 12 de, öğretim elemanlarının konser veya etkinlikler hakkında verdikleri bilgiler yer almaktadır. Tabloya bakıldığında iki öğretim elemanı kanun konserleri düzenleyebildikleri, diğer üç öğretim elemanı ise çeşitli sebeplerden dolayı kanun konserleri düzenleyemediklerini belirtmişlerdir. Kanun konserleri düzenleyen bir öğretim görevlisi dönem sonu, dört veya beş kanun ile birlikte dinletiler, toplu konserler gibi konser veya etkinliklerde kanun öğrencilerine yer verdiğini ve öğrencilerinin heyecanını

atmasında ve gelişiminde büyük etkisi olduğunu ifade etmiştir. Diğer öğretim elemanı ise bütün kanun öğrencileri ile bir kanun orkestrası kurarak konserler ve dinletiler düzenlediğini ayrıca ünlü kanun sanatçıları okula getirerek öğrencileri ile çeşitli çalışmalar yaptığını, bu şekilde kanun öğrencilerinin sazına olan ilgisinin artırdığını daha çok çalışmaya teşvik ettiğini ve kanun sanatçıları ile tanışarak fikirlerinden ders çıkartmaları hem de onları örnek almaları açısından çok önemli olduğunu vurgulamıştır.

Buna göre müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun dersinin geliştirilmesi, öğrencinin daha aktif hale getirilerek çeşitli etkinlikler ve konserler düzenlenmesi, imkân dahilinde kanun sanatçıları davet edilerek hem öğrencinin alana ilgisinin artırılması hem de kanun öğrencisinin ve dersinin gelişimi için önemli olduğu söylenebilir.

4.8 Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun eğitiminde hangi makam, form ve teknikleri uyguluyorsunuz? İşlediğiniz makam sırası nasıldır?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 13 Öğretim Elemanlarının Uyguladıkları Makam, Form ve Teknikler

1	Genel olarak YÖK'ün müfredatını kullanıyorum. Fakat müfredatın makam sıralaması belirlediğini görüyorum. Bence makam sıralaması yapmak yanlış. Her döneme belli makamlar verilmiş. Bence makam olarak değil de seviye olarak belirlenmeli. Her makamda başlangıç, orta ve ileri düzey eserler mevcut ve seviye olarak belirlenirse daha yararlı ve kullanışlı olacağını düşünüyorum. Form olarak bütün formları kullanmaya çalışıyorum. Özellikle saz semailerini çok kullanıyorum. Öğrencinin performansına göre bu formları belirliyorum. Örneğin öğrencimin performanstan düştüğünü gördüğümde sirto veya longa formunda eserler veririm ki öğrencim o aceliteye ve hakimiyete tekrardan kavuşsun.
2	Peşrev, Saz Semaisi, Sirto, Saz eserleri, longa ve sözlü eserler çaldırıyorum. Her makamda Saz semaisi ve peşrev çaldırmaya çalışıyorum. Lisans programında verilen makamları uyguluyorum ve ayrıca makam sıralaması yapıyorum. Her öğrencime ders takip çizelgesi tutuyorum. Belli bir repertuarımız var. Öğrencinin seviyesine göre bazı eserleri veya makamları sonraki sınıflara bırakabiliyorum ve bunu çizelgelerden takip ediyorum. Makam sıralamam: Rast, Uşşak ailesi, Hicaz ailesi, şehnaz, Nikriz, zavil, Mahur, acem, acem aşiran, acem kürdi, ferahfeza, sultaniyegâh, karcıgar, muhayyer kürdi, nihavend, suzinak, neveser, şedaraban, suzidil, hicazkar, kürdilihicazkar, segah, hüzzam, eviç, ferahnak. Teknikler: Oturuş ve tutuş, mızrap vurma tekniği, fiske, glisando, tremolo, vibrato, arpej, oktavlı çalma tekniği, çekirme tekniği vb.

3	Önce basit makamlarımız ve ilgili eserleri tanıtılıp seslendirilmeye çalışılıyor. Önce arızasız makamlar, daha sonra tek bemollü, tek diyezli ve daha sonra komalı makamlar. Basit Alıştırma ve gittikçe zor Etütler, Saz eserleri, Peşrevler, Saz Semaileri, Longalar, Sirtolar vs. Zaman bulunduğu taktirde küçük ve büyük usullerde şarkılar çalınıp söylenmesi sağlanıyor. Teknik olarak sağ ve sol mızrap vuruş teknikleri (Ayrı ayrı ve birlikte), Çarpma tekniği, Kromatik Çalma tekniği, Oktavlı tremolo ve sağ-sol mızraplarının aynı anda oktavlı çalması. Parmaktan ve bilekten tremolo tekniği... Glissando tekniği, Ters mızrap kullanma, Pizzicato (kesik kesik) tekniği, fiske vurma, sağ ve sol mızrapın ayrı perdelerde seri kullanımları, Arpej teknikleri (Önce sol parmakların mızrap yardımıyla daha sonra ise Sağ ve sol parmakların bir arada kullanılması), Akor çalma tekniği v.s.
4	Öğrencimin ilerleme düzeyine göre makam sayıları değişiklik göstermektedir. Saz musikisi formlarının çoğunu, sözlü eserler formlarından de daha popülerlerini kullanmaktayım.
5	Basit makamlar öncelikli olarak geçilmeye başlanıyor. Zorluk derecelerine göre eserler seçilerek özellikle mandal hareketleri ve makama ait özel seslerin nasıl uygulanacağı öğretilmeye çalışılıyor. Bazı şed makamlar ve bazı mürekkep makamlara sırası ile geçilerek devam ediliyor. Özellikle saz semaileri ve peşrevler zorluk derecelerine göre kademeli olarak verilmeye çalışılıyor. Aralara sözlü eserler de eklenmek suretiyle eşlik teknikleri de verilmeye çalışılıyor.

Tablo 13 de, öğretim elemanlarının müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen kanun dersinde dört yıllık lisans dönemi boyunca kullandıkları makam, form ve teknikler hakkındaki görüşleri yer almaktadır. Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun dersinde kullandıkları enstrümantal müzik formlarından genel olarak saz semaisi, peşrev, longa ve saz eserleri formlarını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Tabloya bakıldığında öğretim elemanlarının en çok tercih ettiği formlar çoğunlukla saz semaisi ve peşrev formu olmuştur. Ayrıca üç öğretim elemanı aralara sözlü eserler eklediklerini vurgulamışlardır. Öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlarda taksim, medhal, oyun havası ve aranağme formlarına rastlanılmamıştır. Ayrıca müzik öğretmenliği lisans programındaki bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde formlar ile ilgili bir bilgi verilmediği tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kullandıkları makamlar hakkında genel olarak öncelikle basit makamlardan başlanıldığını vurgulamışlardır. İki öğretim elemanı lisans programında verilen makamları kullandıklarını ifade etmişlerdir. Diğer üç öğretim elemanı ise lisans programında verilen makamlar hakkında görüş belirtmemişlerdir. Ayrıca öğrencinin ilerleyişine göre makamların belirlendiği ifade edilmiştir. Bir öğretim elemanın makam sıralamasını tercih ettiği ve belli bir repertuarı

olduğunu ayrıca her öğrenciye çizelgeler hazırlayarak makamları işlediğini ifade etmiştir. Diğer bir öğretim elemanı ise lisans programında verilen makamları kullandığını fakat makam sıralamasının yanlış olduğunu, lisans programında da yapılan sıralamanın yanlış olduğunu öğrencinin seviyesine göre başlangıç, orta ve ileri düzey eserler belirlenmesi gerektiğini savunmuştur.

Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kullandıkları kanun teknikleri hakkında dört öğretim elemanı görüş bildirmiştir. Bir öğretim elemanı lisans programında verilen teknikleri uyguladığını ifade etmiştir. Bir öğretim elemanı eşlik tekniklerine yer verdiğini belirtmiştir. Diğer bir öğretim elemanı oturuş ve tutuş, mızrap vurma tekniği, fiske, glisando, tremolo, vibrato, arpej, oktavlı çalma tekniği, çektirme tekniğini kullandığını belirtmiştir. Diğer bir öğretim elemanı ise sağ ve sol mızrap vuruş teknikleri (Ayrı ayrı ve birlikte), çarpma tekniği, kromatik çalma tekniği, oktavlı tremolo ve sağ-sol mızraplarının aynı anda oktavlı çalması. Parmaktan ve bilekten tremolo tekniği, glissando tekniği, ters mızrap kullanma, pizzicato (kesik kesik) tekniği, fiske vurma, sağ ve sol mızrapın ayrı perdelerde seri kullanımları, arpej teknikleri (Önce sol parmakların mızrap yardımıyla daha sonra ise sağ ve sol parmakların bir arada kullanılması), akor çalma tekniğini kullandığını belirtmiştir.

Buna göre, öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun dersinde uyguladıkları makam, form ve tekniklerde ortak düşünceler olduğu gibi farklı düşüncelerde ortaya çıkmıştır.

4.9 Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim Fakültelerindeki kanun öğrencilerinin kanun eğitiminde başarılarını etkileyen etmenler nelerdir?” sorusundan elde edinilen bulgular:

Tablo 14 Öğretim Elemanlarına Göre Kanun Öğrencilerinin Başarılarını Etkileyen Etmenler

1	En önemli etken moral ve motivasyon olduğunu düşünüyorum. Bu moral ve motivasyonu öğrenciye verebilecek kişide öğretmenidir. Öğrencinin başarıya ulaşabilmesi için olumsuz etkilenmemesi gerektiğini, sazını daha çok sevmesi ve daha çok sahiplenmesi için öğretmenin ilgi ve alakasının etkili olduğunu düşünüyorum.
2	Türk Müziği tavrı ve üslubu açısından dinlemenin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Öğrencinin ilgili ve hevesli olması ve öğretmenin de öğrenciye olan ilgisi başarıyı etkileyen bir etkidir. Öğrencinin iyi bir saza sahip olması öğrencinin daha hızlı ilerlemesini sağlıyor. Okulun fiziki şartlarının elverişli olması öğrencinin çalışmasına ve gelişiminde etkilidir.

3	Üstte sıraladığım tüm etmenler başarıyı etkileyen etmenlerdir.
4	Yaptığı çalışmaların karşılığını görmek gerek arkadaşları gerekse diğer eğitimcilerinden takdir ve övgü almak, Kanun çalgısının ülkemizde saygın bir yerde olduğu bilincini kanunun çalgı topluluklarının aranan çalgısı olduğunu öğrenciye aşılama, moral ve motivasyonu artırıcı davranışlardır.
5	Zaman ve motivasyon öğrencilerin başarı durumunu etkiliyor. Motivasyonu düşük öğrenciler için yapılabilecek en önemli şey onlara hocaları olarak kanun icra etmektir. Bu icralar öğrencinin motivasyonunu yükseltmektedir. Dolayısıyla öğrenci daha başarılı olabilmek için çalışmaya başlayacaktır. Aşk olmadan meşk olmaz.

Tablo 14 de, öğretim elemanlarının kanun öğrencilerinin kanun eğitiminde başarılarını etkileyen etmenler hakkındaki görüşleri belirtilmiştir. Buna göre Tablo 13' e bakıldığında öğretim elemanlarının öğrencilerinin başarılarını etkileyen en önemli etmenin moral ve motivasyon olduğu hakkında hemfikir oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının ayrıca, öğrencinin iyi bir saza sahip olması, sazının önemini ve değerini bilmesi, sazını sevmesi, başarıya ulaşabilmesi için öğrencinin olumsuz etkilenmemesi, eğitimcinin öğrenciye ilgi ve alakalı olması, Türk müziği gelişimi için dinlemenin önemli olduğunu ve okulun öğrenciye sağladığı fiziksel şartların uygun olması kanun öğrencilerinin başarısı için önemli etmenler olarak ifade edilmiştir.

Kanun eğitiminde öğrencinin sazında gelişimi için eğitimcilerini taklit ederek onu örnek olarak gördüğü düşünüldüğünde, eğitimcinin öğrenci ile arasındaki ilişki çok önemli olduğu söylenebilir. Eğitimcinin öğrencinin ilgili olduğu konularda yönlendirmesi, iyi bir saza sahip olabilmesi, sazının önemi ve değerini bilmesi ve öğrencinin karşılaşabileceği olumsuz durumları olumlu durumlara dönüştürebilmesi için eğitimcinin bu konuda anahtar rol oynadığı ve en önemli etmen olduğu söylenebilir.

4.10 Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim Fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı-kanun dersinin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 15 Öğretim Elemanlarının Kanun Dersinin Geliştirilmesine Yönelik Görüşleri

1	Eğitim Fakültelerindeki kanun eğitmenlerinin birbiriyle iletişim içinde olmasını, belli zamanlarda toplantılar yaparak bilgi alışverişi yapılmasını ve iş birliği içinde olunmasını isterdim.
2	Dersin uygulayıcısı olan öğretmenin kendini sürekli geliştirmesi gerektiğini düşünüyorum. Eğitim materyallerinin geliştirilmesi, kanuna özel bestelenen eserlerin arttırılması, ders dışı kanun etkinlikleri dersin geliştirilmesine fayda sağlayabilir.
3	Her sazın gelişimi anlayışla paraleldir. Özellikle Eğitim Fakltelerimizde ki kanun eğitiminin gelişimi idarecilerin bakış açılarıyla orantılıdır. Sazların gerek bakımı gerek alınması ve gerekse uygulanması imkanlarla ölçülüdür. İmkanlarını seferber eden her üniversitede başarı mutlaka gelecektir. Öğrenci merkezli anlayışın tüm kanun sazandelerinin önünü açacağı kesindir.
4	Yeni etüt ve eserlerin üretilmesi için kanun eğitimcilerinin bir topluluk kurması, birbirleriyle paylaşması, farklı kültürlerin müziklerinden örneklere kanun eğitimde yer verilmesi, dijital ağdan yararlanılması, online olarak öğrencilerin topluluk çalışmaları yapmalarının ön açılması.
5	Ders saatlerinin fazlaştırılması, kanun eğitimine yönelik bir repertuarın hazırlanması, diğer enstrümanlarla iş birliği içinde dinletiler ve konserler düzenlenmesi.

Tablo 15 de, ğretim elemanlarının eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin geliştirilmesine yönelik görüşleri belirtilmiştir. Buna göre üç ğretim elemanı kanun sazı için yeni etütler ve eserler üretilmesi alandaki materyallerin çoğaltılması hususunda ortak düşüncede oldukları grlmştir. Kanun eğitimcilerinin topluluk kurarak veya dijital alanlardan faydalanarak iletişim halinde olmaları, alanda yaşanılan sorunların çözümü, fikir alışverişi ve iş birliği içinde olunması, alanın geliştirilebilmesi açısından Eğitim Fakültelerindeki kanun dersinin gelişimi için önemli görülebilir.

Kanun dersinin geliştirilmesi açısından üç ğretim elemanı yine iş birliği içinde konserler ve etkinlikler yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca bir ğretim elemanı ise dersi uygulayan eğitimcinin de sürekli kendini geliştirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Günümüzde kanun alanında çeşitli tarzlarda çalışmalar yapıldığı, öğrencilerin ilgi alanlarının geliştirilmesi açısından eğitimcinin bu çalışmalardan uzak kalmamasını ve sürekli kendini geliştirerek hem dersin işleyişini hem de öğrencinin gelişimini arttırabilir.

Diğer bir öğretim elemanı ise üniversitelerin öğrencilere sunduğu imkanlarının çok önemli olduğunu ve öğrenci merkezli anlayışla kanun sazandelerinin önünün açılacağını ifade etmiştir.

4.11 On birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinde, müzik öğretmenliğinde kullanılacak içeriklere yer veriyor musunuz? Veriyorsanız nelerdir?” sorusundan elde edilen bulgular:

Tablo 16 Öğretim Elemanlarının Derslerde Müzik Öğretmenliğinde Kullanılacak İçerikler Hakkındaki Görüşleri

1	Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına baktığımızda makamların olduğunu görüyoruz. Kanun derslerinde de zaten makamları geçiyoruz. Ayrıca zaten 4 yıllık eğitim sürecinde öğrencilerin çocuk şarkılarına eşlik etmeyi veya yönetebilmeyi otomatik olarak kazandığını düşünüyorum.
2	Öğretmen olduğunda kullanabileceği makamsal olan sözlü eserler öğretiyorum. Zaten eğitim fakültelerinden mezun olan bir öğrencinin 4 sene boyunca aldığı eğitim ile okul seviyesindeki şarkıları yönetebileceğini ve icra edebileceğini düşünüyorum. Haftada bir saat olan derste zaten bunun için ayrıca imkân bulmak zor oluyor.
3	Verdiğimiz eğitimin tümü, öğretmenlik ve hayatta kullanılabilir özelliği olan araçlardır. Eserleri amaç olarak değil araç olarak verdiğimizde o aracı kullanan öğretmen zaten amacına da erişmiş olacaktır. Büyük formda eserleri icra etmeyi öğrenen birey, okul seviyesinde ki şarkıları da rahatlıkla icra edecektir. Bunun için ayrıca haftada bir saat olan derste zaman bulunamamaktadır.
4	Ağırlıklı olarak Türk Sanat Müziği çerçevesinde içeriklere yer vermekteyim.
5	Bu tarz içeriklere yer vermiyorum. Çünkü enstrümanına hâkim olan bir öğretmen, bütün öğretim süreçlerinde önüne gelen repertuarı seslendirebilir.

Tablo 16 da, öğretim elemanlarının derslerde müzik öğretmenliğinde kullanılacak içerikler hakkındaki görüşleri belirtilmiştir. Buna göre tabloya bakıldığında dört öğretim elemanı da öğrencilerinin müzik eğitimi anabilim dallarındaki dört sene boyunca aldığı eğitimin öğrenci için öğretmenlik görevinde yeterli olacağı yönünde ortak fikirde oldukları belirlenmiştir. Ayrıca iki öğretim elemanı bu konuda bir saatlik bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde de imkân bulmanın zor olduğu yönünde fikirlerini belirtmişlerdir.

Diğer öğretim elemanı ağırlıklı olarak Türk Sanat Müziği çerçevesinde içeriklere yer verdiğini, diğer bir öğretim elemanı ise öğretmen olduğunda kullanabileceği sözlü eserlere yer verdiğini söylemiştir.

BÖLÜM 5

5 SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümünde, araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak önerilere yer verilmiştir.

5.1 Sonuç

5.1.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Genel olarak öğretim elemanlarının haftalık bir saat olan bireysel çalgı eğitimi kanun dersi süresinin yetersiz olduğu, en az iki saat olması konusunda aynı görüşte olmuşlardır. Ayrıca iki öğretim elemanı da bu iki saatin haftada iki ayrı günde yapılmasını önermişlerdir. Diğer bir öğretim elemanı ise yine sürenin yetersiz olduğunu belirtmiş fakat öğrencilerin ders yükünün fazla olduğunu bu durumda dersi uygulayan eğitmenin öğrenciyi doğru yönlendirebilirse ve öğrencinin de enstrümanına yeterli çalışma zamanı ayırabilirse bu durumun törele edilebilir olduğunu söylemiştir.

5.1.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Genel olarak öğretim elemanlarının başlangıç kanun eğitimi metotlarından Tahir Aydoğdu, Halil Karaduman, Özdemir Hafızoğlu isimlerinin hazırladıkları kanun metotlarını kullandıklarını belirlenmiştir. Ayrıca öğretim elemanları tarafından belirtilen kaynaklar ise Göksel Baktagir eserleri, TRT kaynakları, Ayşegül Toksoy ve Göksel Baktagir'in tezleri olmuştur. Diğer üç öğretim elemanının ilave olarak kendi hazırlamış olduğu etütleri kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bir öğretim elemanı ise alandaki bütün kanun metotlarına sahip olduğunu ve hepsinden faydalanmaya çalıştığını vurgulamıştır. Fakat kullanılacak metotların hepsinin başlangıç seviyesine uygun olduğunu, orta ve ileri seviye olarak metotların olmadığını ve bunun da alanda bir sorun oluşturduğunu dile getirmiştir. Buna göre kanun öğrencilerine belli bir öğretim yöntemi uygulanmadığı, genellikle öğretim elemanlarının tercih ettikleri yöntemlerle eğitimi sürdürdükleri ve orta ve ileri seviye olarak kullanılabilecek metot veya kaynakların yetersiz olduğu belirlenmiştir.

5.1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre kanun eğitiminde etüt-egzersiz yapmanın çok önemli bir yeri olduğu ve bir çalgıyı öğrenirken en vazgeçilmez bir bölümü olduğunu vurgulamışlardır. Genel olarak etüt-egzersiz yapmanın öğrencilerin sazına hâkimiyetin

artırılması, yeteneğinin, algısını geliştirilmesi gibi konularda fayda sağladığı etüt-egzersiz yapmanın belli bir aşaması olmadığını ve öğrencilerine başlangıçtan itibaren dört sene boyunca etüt verdikleri belirtilmiştir.

5.1.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Genel olarak öğretim elemanları dört sene boyunca Türk müziği derslerinin yetersiz olduğunu, kanun öğrencilerinin makamlar hakkında bilgisi olmadan makamsal eserlere geçilmesi ve bu durumun kanun eğitime olumsuz yönde etkilediğini belirlenmiştir. Bir saatlik derste belli başlı basit, şed ve mürekkep makamlara yer verildiği ve bu konulara dersin süresinden dolayı fazla yer ayrılamadığını belirtilmiştir. Ayrıca iki öğretim elemanı Türk Müziği işitme dersi, Türk Müziği toplu çalma dersleri gibi dersler müfredata eklenerek kanun eğitiminin bu derslerle desteklenmesi gerektiğini önermişlerdir. Diğer bir öğretim elemanı ise bu dersleri yeterli görüp bu derslerin alt sınıflara indirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu durumda öğretim elemanlarının lisans programının belirlediklerine, dersin süresinden ve ayrıca Türk Müziği derslerinin yetersizliğinden dolayı doğru bir şekilde uygulayamadıkları kanısına varılmıştır.

5.1.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanlarının genel olarak ortak sorunu kanun sazının maliyetinin çok yüksek olması ve bu durumun ders ve öğrenciler için bir sorun oluşturduğu belirlenmiştir. Öğretim elemanları bu duruma çözüm olarak üniversitenin kendine ait kanunu olması gerektiğini ve bu kanunların öğrencilerin kullanımına sunulması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının kanun eğitiminde yaşadıkları sorunlar ile ilgili olarak verdikleri diğer cevaplar ise şunlardır: öğrencilerde akort sorunu, Türk müziği tavrı oluşturma, mandalları kullanma, öğrencinin iyi bir saza sahip olması, ders saatlerinin artırılması, öğrencinin sazına çalışabileceği sağlıklı bir ortam yaratmak ve alanda materyal yetersizliği sorunları olarak belirlenmiştir.

5.1.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Genel olarak bütün öğretim elemanlarının eğitim verdikleri ilde Türk Müziği derneklerinin faaliyet gösterdikleri ve yeterli oldukları belirlenmiştir. Buna göre iki öğretim elemanı kanun öğrencilerine bu faaliyetleri önerdikleri, bir öğretim görevlisinin belli bir seviyeye gelmiş öğrencilerine önerdiği, diğer iki öğretim elemanı ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Üç öğretim elemanına göre bu faaliyetlerin eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun dersi öğrencileri için toplu icrayı öğrenmesi, akort

yapmayı öğrenmesi, transpozisyon olayını çözmesi, öğrencilerin derste öğrendiği bilgileri uygulayarak daha sağlam ve daha kolay öğrendikleri yerler olduklarını vurgulamışlardır. Buna göre Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalların yürütülen kanun dersinin öğretim elemanlarına göre ders süresinin yetersiz olması, Türk müziği derslerinin yetersiz olması, Türk müziği tavrı oluşturma, akort yapma gibi sorunlar kanun öğrencilerini bu sosyal faaliyetlere yönlendirerek törele edilebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.7 Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

İki öğretim elemanı kanun konserleri düzenleyebildikleri, diğer üç öğretim elemanı ise çeşitli sebeplerden dolayı kanun konserleri düzenleyemediklerini belirlenmiştir. Konserler veya etkinliklerin kanun öğrencilerinin heyecanını atmasında ve gelişiminde büyük etkisi olduğu, ünlü kanun sanatçılarını okula getirerek öğrenciler ile çeşitli çalışmalar yapılması, bu şekilde kanun öğrencilerinin sazına olan ilgisinin artırılması ve daha çok çalışmaya teşvik ettiğini, kanun sanatçıları ile tanışarak fikirlerinde ders çıkartmaları hem de onları örnek almaları açısından çok önemli olduğunu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.8 Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun dersinde kullandıkları enstrümantal müzik formlarından genel olarak saz semaisi, peşrev, longa ve saz eserleri formlarını kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca üç öğretim elemanı aralara sözlü eserler ekledikleri belirlenmiştir. Öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlarda taksim, medhal, oyun havası ve aranağme formlarına rastlanılmamıştır. Ayrıca müzik öğretmenliği lisans programındaki bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde formlar ile ilgili bir bilgi verilmediği tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kullandıkları makamlar hakkında genel olarak öncelikle basit makamlardan başlanıldığını belirlenmiştir. Öğrencinin kanunda gelişimine göre makamların tercih edildiği tespit edilmiştir. Makam sıralaması sadece bir öğretim elemanının yaptığı, diğer bir öğretim elemanının lisans programına uyduğunu ve makam sıralaması yapmanın yanlış olduğunu belirtmiştir. Bu durumda öğrencinin kanunda önce hakimiyet kazanması, mandalları tanınması amacıyla basit makamların tercih edildiği kanısına varılmıştır.

Öğretim elemanlarının dört yıllık lisans dönemi boyunca kullandıkları kanun teknikleri hakkında yorum yapmayı tercih etmeyen bir öğretim elemanı dışında, genel olarak öğretim elemanları lisans programındaki teknikleri uyguladıkları belirlenmiştir. Buna göre dört yıl boyunca lisans programında dönemlere göre ayrı ayrı belirlenen tekniklerin eğitim fakültesindeki kanun derslerinde doğru uygulandığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.9 Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Genel olarak öğretim elemanlarının öğrencilerinin başarılarını etkileyen en önemli etmenin moral ve motivasyon olduğu hakkında hemfikir oldukları belirlenmiştir. Öğrencinin iyi bir saza sahip olması, sazının önemini ve değerini bilmesi, sazını sevmesi, başarıya ulaşabilmesi için öğrencinin olumsuz etkilenmemesi, eğitiminin öğrenciye ilgi ve alakalı olması, Türk Müziği gelişimi için dinlemenin önemli olduğunu ve okulun öğrenciye sağladığı fiziksel şartların uygun olması kanun öğrencilerinin başarısı için önemli etmenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.10 Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanları müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun dersinin geliştirilmesi için verdikleri cevaplar şunlardır: yeni etütler ve eserler üretilmesi, alandaki materyallerin çoğaltılması, iş birliği içinde konserler ve etkinlikler yapılması, kanun eğitimcilerinin topluluk kurarak veya dijital alanlardan faydalanarak iletişim halinde olmaları, alanda yaşanan sorunların çözümü, fikir alışverişi ve iş birliği içinde olunması, üniversitelerin öğrencilere sunduğu imkanlarının çok önemli olduğu ve öğrenci merkezli anlayışla kanun sazencilerinin önünün açılacağı, dersi uygulayan eğitiminin de sürekli kendini geliştirmesi olarak tespit edilmiştir. Buna göre müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun eğitimcilerinin iş birliği içinde olmaları ve çalışmalarını kanun dersinin geliştirilmesi açısından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.11 On birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Dört öğretim elemanı da öğrencilerinin müzik eğitimi anabilim dallarındaki dört sene boyunca aldığı eğitimin öğrenci için öğretmenlik görevinde yeterli olacağı yönünde ortak fikirde oldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar doğrultusunda bu konuda bir saatlik bireysel çalgı eğitimi kanun dersinde imkân bulmanın zor olduğu, Türk Sanat Müziği çerçevesinde içeriklere yer verildiği, öğretmen olduğunda kullanabileceği sözlü eserlere yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

5.2 Öneriler

Bireysel çalgı eğitimi kanun dersinin haftalık bir saat olan ders süresi en az iki saate çıkarılarak ayrı günlerde yapılması,

Haftanın ilk dersinde ödev, konu, ikinci dersinde ise ödev incelenmesi yapılarak öğrencinin doğru veya yanlış yaptıklarını daha iyi analiz edilebilmesi,

Haftalık bir saat ders süresi devam ettiği sürece, ders saatinden hariç olarak dersi uygulayan öğretim elemanı öğrenciye kanuna çalışabileceği uygun bir program hazırlayarak öğrencinin gelişimini hızlandırabilir ve ders süresinin yetersizliğini törele edilebilmesi,

Kanun öğrencilerinin alanında daha doğru ve sistemli bir şekilde öğrenimini sürdürebilmesi için alanda daha çok materyalin geliştirilmesi, bu materyallerin başlangıç, orta ve ileri seviye olarak belli oranlarda standartlaştırmalar yapılarak bu yönde daha çok çalışma ve araştırmalar yapılması gerektiği,

Etüt yapmanın öğrencilerin sazına hâkimiyetin artırılması, yeteneğinin, algısını geliştirilmesi gibi konularda fayda sağladığı ve önemli bir rol oynadığı, kanun öğrencisinin de etütler yazıp geliştirmesini teşvik ederek öğrencinin gelişim sürecine katkı sağlanması,

Müzik öğretmenliği lisans programına zorunlu veya seçmeli olarak birinci dönemden itibaren Türk Müziği Nazariyat dersi eklenerek bu dersin bireysel çalgı eğitimi kanun dersi ile paralel olarak yürütülmesi,

Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalların yürütülen kanun dersinin öğretim elemanlarına göre sürelerinin yetersiz olması, Türk Müziği derslerinin yetersiz olması, Türk Müziği tavrı oluşturma, akort yapma gibi sorunları törele etmek amacıyla öğretim elemanları, öğrencilerini eğitim verdikleri illerdeki Türk Müziği Dernekleri vb. sosyal faaliyetlere yönlendirmesi,

Kanun eğitiminde öğrencinin sazında gelişimi için eğitimcisi taklit ederek onu örnek olarak gördüğü düşünüldüğünde, eğitimcinin öğrenci ile arasındaki ilişki çok önemli olduğu, eğitimcinin öğrencinin ilgili olduğu konularda yönlendirmesi, iyi bir saza sahip olabilmesi, sazının önemi ve değerini bilmesi ve öğrencinin karşılaşılabileceği

olumsuz durumları olumlu durumlara dönüştürebilmesi için eğitimcinin bu konuda anahtar rol olması gerektiği,

Müzik eğitimi anabilim dallarındaki kanun dersinin geliştirilmesi, öğrencinin daha aktif hale getirilerek çeşitli etkinlikler ve konserler düzenlenmesi, imkân dahilinde kanun sanatçıları davet edilerek öğrencinin alana ilgisinin artırılması,

Türk Müziği formlarından taksim, medhal, oyun havası ve aranağme formlarının da kullanılması ve Müzik Öğretmenliği Programında formlara yer verilmesi,

Müzik Öğretmenliği Programı bireysel çalgı eğitimi kanun dersi için dönemler halinde belirlenen makam sıralamasının düzenlenmesi,

Öğrencilerin sazında başarısı için moral ve motivasyon çok önemli olduğu,

Öğrencinin iyi bir saza sahip olması, sazının önemini ve değerini bilmesi, sazını sevmesi, başarıya ulaşabilmesi için öğrencinin olumsuz etkilenmemesi, eğitimcinin öğrenciye ilgi ve alakalı olması, Türk müziği gelişimi için dinlemenin önemli olduğu ve okulun öğrenciye sağladığı fiziksel şartların uygun olması gerektiği,

Kanun eğitimcilerinin topluluk kurarak veya dijital alanlardan faydalanarak iletişim halinde olmaları, alanda yaşanan sorunların çözümü, fikir alışverişi ve iş birliği içinde olunması, alanın geliştirilebilmesi, Eğitim Fakültelerindeki kanun dersinin geliştirilmesi açısından yine iş birliği içinde konserler ve etkinlikler yapılması,

Günümüzde kanun alanında çeşitli tarzlarda çalışmalar yapıldığı, öğrencilerin ilgi alanlarının geliştirilmesi açısından eğitimcinin bu çalışmalardan uzak kalmamasını ve sürekli kendini geliştirmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2007). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*. İstanbul: Bilişim
- Aksungur, A. U. (2010). *Kanun Sazının İcrası Öğretim Teknikleri Karşılaştırmalı Kanun Metodu Analizleri ve Kanun Eğitimi Etütleri*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Avcı, D. (2019). *Türkiye'deki Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Kanun Dersi Öğretim Programının Uygulanışına Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi: Van: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydoğdu, G, Aydoğdu, T. (2004). *Kanun Metodu*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Can, M. (2018). *Lisans Düzeyinde Kanun Eğitimi Alan Öğrencilerin, Kanun Dersinin İşlenişine İlişkin Görüş ve Önerileri*. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi.
- Doğruöz, M. D. (2017). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında Yer Alan Bireysel Çalgı Dersi Kapsamında "kanun"*. EÜ Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi.
- Erdoğan, C. S. ve Küçükosmanoğlu H. O. (2018). *Kanun Sazı ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezler ve Makaleler Üzerine Bir Çalışma: İçerik Analizi Çalışması*. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi.
- Erdoğan, C. S. (2019). *Konya İlindeki Müzik Öğretmeni Adaylarının Kanun Eğitimi Süresince Kazandıkları Teknik Davranışların İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Hafizoğlu, Ö. (2009). *Kanun Egzersizleri ve Eğitimi*. Trabzon: Gündüz Ofset Matbaacılık.
- İlyasoğlu, E. (2009). *Zaman İçinde Müzik (9. Basım)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gökber, C. H. (2020). *Çalgı Eğitimine Yönelik Öğrenme Stratejilerine Dayalı Program Tasarısının Hazırlanması ve Uygulanması*. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Günelçin, S. (2010). *Kanun Metotlarının Sağ ve Sol El Teknikleri Açısından İncelenmesi ve Bu Tekniklerin Kanun Eğitime Yönelik Olarak Eserler Üzerinde Gösterilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kahyaoglu, Y. (2000). *Kanun Sazı ve Türk Musikisindeki Yeri Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaduman, H. (2007). *Kanun Metodu*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Karakaya, O. (2009). *Türk Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarlarında Koro Eğitimi ve Yönetimi*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi, (19. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özçimen, A. ve Burubatur, M. (2012). *Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Birinci Sınıf ve İkinci Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot, Etüt Ve Egzersizler*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.
- Özen, N. (2004). *Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Öztürk, İ. (2006). *Türkiye’de Müzik Kültürü Sorunları ve Müzik Eğitime Etkileri*. Konya: II. Selçuk Üniversitesi Türk Müziği Etkinlikleri Panel Sunumu.
- Sarı, A. (2012). *Türk Müziği Çalgıları*. İstanbul: Nota Yayıncılık.
- Savaş, K. (2016). *Mesleki Müzik Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarlarındaki Kanun Eğitiminin İçerik ve Yöntem Bakımından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Say, A. (1998). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2001). *Müzik Öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2006). *Müziğin Kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sayan, E. (2003). *Müziğimize Dair Görüşler, Analizler, Öneriler, (1. Baskı)*. Ankara: ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık ve İletişim A.Ş. Yayınları.

Somakcı, P. (2000). *Mesleki Müzik Öğretimi Yapan Üniversitelerde Başlangıç Düzeyi İçin Kanun Öğretim Yöntemine İlişkin Sistematik Bir Yaklaşım*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sözer, V. (2005). *Müzik Ansiklopedisi Sözlük, (5. Basım)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Turgut, K. (2006). *Selçuk Üniversitesi II. Türk Müziği Etkinlikleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi

Türk Dil Kurumu. (2019). *Büyük Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK.

Toksoy, A. (2006). *Kanun Eğitiminde Teknik Çalışma ve Süsleme Elemanlarını İçeren Etütler*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Uçan, A. (2005). *Türk Müziği Kültürü*. Ankara: Evrensel Müzikevi.

Uçan, A. (2006). *Türkiye'nin Müzik Kültüründe Karşılaşılan Genel-Temel-Birincil Sorunlar ve Müzik Eğitime Etkileri*. Konya: II. Selçuk Üniversitesi Türk Müziği Etkinlikleri Panel Sunumu.

Yıldırım, A. – Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (5. Baskı)*. Ankara: Sözkese Matbaacılık.

İNTERNET KAYNAKÇASI

<https://www.yok.gov.tr>

EKLER

Ek 1. Görüşme Formu

Ek 2. Müzik Öğretmenliği Programı

EK 1.

YÖNERGE

Bu çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı “*Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kanun Eğitimi Dersinin İçerik ve Yönteminin Öğretim Elemanı Görüşleri Alınarak İncelenmesi*” konulu Yüksek Lisans tezi için bilgi edinme, durum tespiti yapabilme ve dersi yürüten eğitimcilerin görüşlerini öğrenebilme amacıyla hazırlanmıştır. Katılımınız ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

Mehmet ÇELEBİ
NEÜ EBE Müzik Eğitimi ABD
Yüksek Lisans Öğrencisi

GÖRÜŞME FORMU

1. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin süresi ile ilgili görüşleriniz nelerdir?
2. Kanun eğitimi sürecinde hangi kaynakları kullanıyorsunuz?
3. Kanun eğitimi sürecinde egzersiz- etüt yapmanın önemi nedir? Etüt aşaması ne kadar devam etmelidir?
4. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen Türk Müziği dersleri, sizce bireysel çalgı eğitimi-kanun dersini desteklemek için yeterli midir? Değil ise önerileriniz nelerdir?
5. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersi uygulama sırasında karşılaşılan sorunlar sizce nelerdir? Bu sorunlarla ilgili çözüm önerileriniz nelerdir?

6. Eğitim verdiğiniz ilde öğrencilerinizin kanun eğitimini ve Türk Müziği gelişimini destekleyebilecek yeterince sosyal faaliyet düzenleniyor mu? Bu faaliyetler kanun öğrencisinin gelişimini sizce nasıl etkiliyor?

7. Kanun konserleri veya etkinlikleri düzenliyor musunuz? Bu konserler veya etkinlikler hangi aralıklarla olmalıdır? Öğrencinin gelişimine etkisi nasıldır?

8. Dört yıllık lisans dönemi boyunca kanun eğitiminde hangi makam, form ve teknikleri uyguluyorsunuz? İşlediğiniz makam sırası nasıldır?

9. Eğitim Fakültelerindeki Kanun öğrencilerinin kanun eğitiminde başarılarını etkileyen etmenler nelerdir?

10. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütölen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?

11. Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında yürütölen bireysel çalgı eğitimi-kanun dersinde, müzik öğretmenliğinde kullanılacak içeriklere yer veriyor musunuz? Veriyorsanız nelerdir?

EK 2.

I. Yarıyıl					II. Yarıyıl				
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
HB Eğitim Giriş	2	0	2	3	HB Eğitim Sosyolojisi	2	0	2	3
HB Eğitim Psikolojisi	2	0	2	3	HB Eğitim Felsefesi	2	0	2	3
OK Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1	2	0	2	3	OK Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 2	2	0	2	3
OK Yabancı Dil 1	2	0	2	3	OK Yabancı Dil 2	2	0	2	3
OK Türk Dili 1	3	0	3	5	OK Türk Dili 2	3	0	3	5
OK Eğitim Teknolojileri	3	0	3	5	OK Seçmeli 1	2	0	2	3
AE Bab Müziği Teori ve Uygulaması 1	2	2	3	5	AE Bab Müziği Teori ve Uygulaması 2	2	2	3	5
AE Piyano Eğitimi 1*	1	0	1	1	AE Piyano Eğitimi 2*	1	0	1	1
AE Ses Eğitimi 1*	1	0	1	1	AE Ses Eğitimi 2*	1	0	1	1
AE Bireysel Çalgı Eğitimi 1*	1	0	1	1	AE Müzik Kültürü	2	0	2	2
Toplam	19	2	20	30	Toplam	20	2	21	30
III. Yarıyıl					IV. Yarıyıl				
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
HB Türk Eğitim Tarihi	2	0	2	3	HB Öğretim Teknolojileri	2	0	2	3
HB Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	0	2	3	HB Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	0	2	3
HB Seçmeli 1	2	0	2	4	HB Seçmeli 2	2	0	2	4
AE Seçmeli 1	2	0	2	4	OK Seçmeli 2	2	0	2	3
AE Müzik Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	2	0	2	3	AE Seçmeli 2	2	0	2	4
AE Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması 1	1	2	2	3	AE Müzik Öğretimi Programları	2	0	2	3
AE Bağlama Eğitimi 1**	1	0	1	1	AE Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması 2	1	2	2	2
AE Çoksesli Koro 1	1	2	2	3	AE Bağlama Eğitimi 2**	1	0	1	1
AE Armoni ve Eşlikeme 1	2	0	2	3	AE Çoksesli Koro 2	1	2	2	2
AE Bab Müziği Tarihi	2	0	2	2	AE Armoni ve Eşlikeme 2	2	0	2	2
AE Bireysel Çalgı Eğitimi 3*	1	0	1	1	AE Türk Müziği Tarihi	2	0	2	2
Toplam	18	4	20	30	Toplam	20	4	22	30
V. Yarıyıl					VI. Yarıyıl				
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
HB Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2	3	HB Eğitimde Ahlak ve Etik	2	0	2	3
HB Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	0	2	3	HB Sınıf Yönetimi	2	0	2	3
HB Seçmeli 3	2	0	2	4	HB Seçmeli 4	2	0	2	4
OK Seçmeli 3	2	0	2	3	OK Seçmeli 4	2	0	2	3
AE Seçmeli 3	2	0	2	4	AE Seçmeli 4	2	0	2	4
AE Türk Sanat Müziği Teorisi ve Uygulaması 1	1	2	2	3	AE Türk Sanat Müziği Teorisi ve Uygulaması 2	1	2	2	3
AE Gitar Eğitimi ve Eşlikeme 1**	1	0	1	1	AE Gitar Eğitimi ve Eşlikeme 2**	1	0	1	1
AE Türk Halk Müziği Korusu 1	1	2	2	4	AE Türk Halk Müziği Korusu 2	1	2	2	1
AE Orkestra - Oda Müziği 1	1	2	2	4	AE Orkestra - Oda Müziği 2	1	2	2	3
AE Bireysel Çalgı Eğitimi 5*	1	0	1	1	AE Okul Müziği Dağları	2	0	2	3
Toplam	15	6	18	30	Toplam	17	6	20	30
VII. Yarıyıl					VIII. Yarıyıl				
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
HB Öğretmenlik Uygulaması 1	2	6	5	10	HB Öğretmenlik Uygulaması 2	2	6	5	10
HB Okullarda Rehberlik	2	0	2	3	HB Özel Eğitim ve Kaynaştırma	2	0	2	3
HB Seçmeli 5	2	0	2	4	HB Seçmeli 6	2	0	2	4
AE Seçmeli 5	2	0	2	4	OK Toplama Hizmet Uygulamaları	1	2	2	3
AE Orkestra - Oda Müziği 3	1	2	2	3	AE Seçmeli 6	2	0	2	4
AE Türk Sanat Müziği Korusu 1	1	2	2	3	AE Orkestra - Oda Müziği 4	1	2	2	3
AE Orff Çalgıları	2	0	2	2	AE Türk Sanat Müziği Korusu 2	1	2	2	3
AE Bireysel Çalgı Eğitimi 7*	1	0	1	1	Toplam	11	12	17	30
Toplam	13	10	18	30					
Genel Toplam									
HB Meslek Bilgisi	44	12	50	86	56	32			
OK Genel Kültür	26	2	27	42	28	17			
AE Alan Eğitimi	63	32	79	112	95	51			
Toplam	133	46	156	240	179	100			

